

GLASILLO

SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE.

V združenju je moč!

Uredništvo in upravnštvo Glasila je v Chicagi, Ill., 2821 S. Crawford Ave., kamor je pošiljati vse rokopise, denarne pošiljatve, sploh vse, kar ima stik z listom.

Celoletna naročnina na Zdr. Države in Canada je \$1.00, za inozemstvo \$1.50.

Entered as second-class matter January 28, 1910, at the postoffice at Chicago, Ill., under the Act of Congress of March 3, 1879.

"Glasilo" izhaja vsaki teden v petek. — Cirkulacija je dosegla nad deset tisoč natisov. List je razširjen po Zdr. Državi, Canadi in stari domovini.

Cene za oglas po pogodbi. — Ena stopnja 10 point vrsta 8 centov.

Nefrankirana ali premla frankirana pisma se ne sprejemajo.

LETO—YEAR VI.

Chicago, Ill., 24. oktobra (October) 1913.

ŠTEV.—NUMBER 43.

GLAVNIM ODBOROM PODPORNIH JEDNOT IN ZVEZ.

Glavni odbori podpornih jednot in zvez (oziroma gl. tajniki teh podpornih organizacij), ki so se izrekle, da pošljejo svoje delegate na konferenco za združitve, ki se bo vršila v januarju 1914 naj blagovolijo sporočiti svoj sklep gl. tajniku S. N. P. J., Johnu Verderbaru, 2708 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill., da bo mogel gl. tajniku doposlati prizadetim podpornim organizacijam odticelno paviabilo z vsem potrebnim: začetek zborovanja, zborovalna dvorana itd.

Gl. upravni in pomožni odbor.

TAJNIKOM IN TAJNICAM KRAJEVNIH DRUŠTEV S. N. P. J.

Nakaznice na gl. blagajnika, ki so bile napravljene v prvi polovici t. m., so se izgubile na pošti. Napravili se bodo takoj duplikati. Toliko na znanje vsem prizadejim, da ne bo nepotrebnega vpraševanja, zakaj so izostali čeki za bolniško podporo, ki je bila nakazana v prvi polovici meseca. J. Verderbar, gl. tajnik.

Štrajk v michiganskem bakrenem okrožju.

Delavstvo v Chicagi za štrajkarje

V Chicagi je 250 tisoč strokovno organiziranih delavcev, ki so združeni v "Delavski zvezi." Zadnje nedelje je N. D. Cochran govoril pred delegati tega organiziranega delavstva o položaju štrajka v Michiganu. Cochran je živo očrtal, kako se 16 tisoč mož v Michiganu borijo za zboljšanje svojega položaja. Vsi državni uradniki", je rekel govornik, "so proti štrajkujočim rudarjem, ki nevstraheno vztrajajo v boju proti krivičnim razmeram. Mesto da bi varovali pravice ljudstva, so dovolili, da se oborožijo 1200 profesionalnih pretepačev, da teptajo in zasmehujejo zakon."

Govornik je potem bičal nasilstva teh oboroženih pridaničev. Povedal je, kako je šest oboroženih tolovajev streljalo skozi okno v sobo ob času večerje in vtilo nekega fanta, dasiravno niso rudarji na tolovajski napad odgovorili niti z enim strelom. Ko so bili ti vbijalci kasneje obtoženi umora druge vrste, so lastniki rudnikov položili \$10,000 varščine za vsakega teh morilcev. Vbijalci so svobodni in uživajo privilegij, da smejo še nadalje moriti in vbijati. Razložil je, da so med najetimi pretepači pensionirani njujorški policaji, ki po 20-letni službi dobivajo 50 dolarjev mesečne penzije, da sedaj pobijajo mirne in neoborožene delavce, ki se nimajo s čim braniti svojih napadov.

"Zapomnite si," je poudarjal govornik, "da stavekokaz ne bo delal. Ljudje, ki jih pošiljajo v Calumet, niso rudarji in se tudi ne zahteva od njih, da bi delali v rudnikih. Dali so jim moč biračev, oborožili jih s strelnim orožjem in jih pridružili drugim biračem, katere so že najeli multimilijonarji."

"Ali si lahko predočite, kakšen krik bi nastal, ako bi rudarji zahtevali, da jim dovolijo oborožiti se, da bi tako branili svoje domove, svoje žene in družine pred temi najetimi pretepači?"

Potem je govornik svaril kapitaliste, naj nikar ne napenjajo preveč strune, ker bi se lahko dogodilo, da bi si delavci vzeli, ne da bi koga vprašali, pravico do samobrambe.

Najete barabe so zvršile še druge zločine. Ustrelile so mlado dekle in večkrat napadle in preteple mlade žene in dekleta, neko šestmesečno dete je bilo opaljeno

od strele, ki ga je izstrelila neka najeta baraba.

Delegatje so bili silno razburjeni, ko je govornik pripovedoval, kako je soldateska naskočila Anico Klemenčevu, ko je na čelu štrajkarjev korakala z veliko ameriško zastavo. Govornik jo je primerjal z Ivanko Orleansko (Joan of Arc), mitičnim dekletom iz vojne med Anglijo in Francijo v srednjem veku.

Po dvorani so zadoneli kliči ogorčenja proti podivjani soldateski in najetimi birači. Ko je govornik končal s svojim govorom je po dvorani zagrmel aplavz in od vseh strani so častitali govorniku. Neki delegat je takoj prispil za besedo in stavljal predlog, da vsak strokovno organizirani delavec v Chicagi prispeva 10c mesečno v pomoč štrajkujočim rudarjem. Predlog je bil med ploskanjem in navdušenjem soglasno sprejet.

Zastopniki strokovno organiziranega čikaškega delavstva so dokumentirali s tem činom, da razumejo, da je treba proti organizirani sili kapitalistov postaviti bratsko solidarnost vsega delavstva, ako se hoče zmagovati v gospodarskih bojih.

Stavkovne straže prepovedane.

Minoli teden je imela v houghtonskem bakrenem okrožju sodrga, ki dela za kapitaliste, da bi se vrnila štrajkujočim rudarjem brez-pogojno na delo, pošla čez glavo. Kakor obsedeni so švigali pomožni birači od hiše do hiše, v katerih prebivajo štrajkujoči rudarji, da bi jih seznanili z dejstvom, da je višje državno sodišče izdalo sodnijsko prepoved, katere prepoveduje stavkovne straže.

Kapitalistični listi poročajo, da se mnogo štrajkarjev ni oziralo na sodnijsko prepoved in je mirno vršilo svojo dolžnost kot stavkovne straže. Ako je to res, je to samoposebica. Nekje v ustavi stoji zapisano, da smo pred zakonom vsi enaki. Ako so stavkovne straže neoboroženih štrajkarjev prepovedane, morajo logično biti prepovedane tudi oborožene stavkovne straže v službi baronov bakra. Sodnik, ki ne rešepiči" ustavno zajamčenih pravic, ki krši namenoma ali nenamenoma ustavo, je puntar. Ali ni to res? Ali ne prišeče vsak naturaliziran državljani, da ne bo kršil ustave in se bo ravnal po obstoječih zakonih?

Temeljni zakon vsake ustavne države je ustava. Nobenega zakona in nobene sodnijske odredbe se ne more izdati, ako ni v soglasju z ustavo. Kršenje ustavno zajamčenih pravic enega dela državljanov v korist drugemu delu državljanov je protiustavno. In kdor kaj takega zvrši je puntar! Če je pa slučajno dotični javni uradnik, ki je kršil ustavo, zasluži, da se ga kaznuje mnogo strožje kakor navadnega državljanja, ker je njegova sveta dolžnost, da brani ustavno zajamčene pravice.

Seveda se v kapitalistični družbi ne bo kaj takega zgodilo. Današnja kapitalistična država je razredna, v kateri se uravnajo vsi posli večinoma po znanem reku: Vrana vrani . . .

Ako delavci hočejo, da bodo ustavno zajamčene pravice res uveljavljene, da bo ustava zaščitnica vsakega državljanja ne glede na njegov stan, potem morajo pomesti v prvi vrsti s kapitalističnimi političarji in izvoliti v vse postavočajne zastope in javne urade moše iz svoje srede!

— Za otroke. Učimo otroke, da naj nikar ne drgnejo s prsti očker jih lahko okužijo; centev nikljev in prstov naj ne vtikajo v usta. Kadar so zunaj sobe, naj imajo usta zaprta. Tako se navadijo dihati skozi nos in preprečijo, da ne zaidejo v usta bacili, ki povzročajo nahod.

Inozemstvo.

— Nemčija. Nemške aviatike v Nemčiji je zadela strašna nezgoda. Ko je zrakoplovna ladja Zeppelinovega sistema, L. 2. ponosno plavala 900 čevljev nad zemeljsko površino, je nakrat eksplodiral nabiralnik za gazolin in zavil petsto čevljev dolgo zračno ladjo v gost dim in ogenj. Ladja je kakor smrtno zadeta ptica padla na zemljo. Osem in dvajset zrakoplovcev je izgubilo svoje življenje, med njimi tudi nekateri osebni prijatelji nemškega cesarja.

Kaj je povzročilo nezgodo v zračnih višavah, še ni dognano. Sodi se, da so se nabrali plini, ki se lahko vnamejo v ceveh, ki so vezale tri gondole in da je iskra, ki je odskočila od motorja, vnela te pline. Zrakoplovna ladja je imela s seboj dve toni gazolina.

Nekaj ur kasneje po nezgodi se je dvignila v zrak zrakoplovna ladja Hansa in poletela preko Berlina. Dasiravno je bila strašna nezgoda še vsem gledalcem v spominu, je občinstvo v navdušenjem pozdravljalo polet "Hansa" preko Berlina.

Nemški cesar je poslal v svet naslednje depeše: "Prepričan sem, da bo žalovanje o tem, kar se je zgodilo, primopomoglo, da se napravijo novi poizkusi za spopolnitev tega orožja v zraku." Vzlic strašni nezgodi ne misli kronani bedak na drugo, da se zračno ladjo spopolni kot morilno orožje. Lep dokaz, da je cesar človekoljub!

— Mehiko. V nemškem poslanstvu so zborovali diplomatični zastopniki inozemskih vlad. Nekateri zastopniki so povdarjali, da naj Združene države napravijo konec neznosnemu stanju v republiki, ker ni noben človek varen svojega življenja in imetka. Konference so se udeležili zastopniki Nemčije, Anglije, Francije, Španije, Avstro-Ogrske in Norvežije.

Štiri in sedemdeset liberalnih poslancev so minoli teden prignali pred zveznega sodnika. Obtoženi so punta in "žaljenja" višjih uradnikov. Sodnik je deset poslancev izpustil, druge so pa zopet odgnali v ječo. — Kakor v avtokratični Rusiji. Čedna republika je Mehiko!

— Anglija. Margareta Morrison in dr. Ana Smith, dve bojevitici sufražetki sta bili v Glasgowu obsojeni na osem mesecev ječe, ker so ju zaslišali, ko sta hoteli zapaliti hišo umrlega glasovskega župana sira Johna Muira.

Po razglašeni razsodbi je nastal v dvorani silen trušč. Sufražetke so metale v sodnika gnila jabolka in jajca in pele so marzeljezo. Tri sufražetke so birači prijeli in odvedli v ječo.

Gđe Myriam Prait, sufražetka in učiteljica v Norwichu, je bila v Cambridgu obsojena na 18 mesecev ječe, ker je hotela zapaliti neki prizidek pri vseučiliščnem laboratoriju.

Uradno se poroča, da je pri nezgodi v premogovnikih "Universal", o kateri smo poročali v zadnji izdaji lista, izgubilo 388 rudarjev svoje življenje.

— Japonsko. Iz Tokija poročajo, da na Japonskem pričakujejo, da bo otvoritev panamskega prekopa oživela trgovino v južnih in vzhodnih delih ameriške republike, ker ne bo treba plačevati visokih voznih cen za tovore železniškim družbam. Japonska vlada računa, da bo imela lep dobiček pri uvozu strojev, lokomotiv in bombaževine iz Združenih držav. Panamski prekop ima za Japonsko tudi to ugodnost, da bodo japonski izseljenci imeli direktno zvezo z Brazilijo in drugimi južnoameriški republikami. Naj-

brž bodo ustanovili nove parobrodne črte, ki bodo imele zvezo s panamskim prekopom.

— Kitaj. Četa kitajskih vstajev je pod poveljstvom generala Hvanglianga pomorila v provinciji Tokien 300 prebivalcev in razdejala dve cerkvi ameriških misijonarjev.

Misijonarji so bežali v Fučau. Vladne čete sedaj zasledujejo vstaje.

— Francija. V Parizu je umrl Karol Tellier, izumitelj elevatorjev (žitnice), v katerih se hrani lahko žito, ne da bi se spridilo. Bil je star 83 let in živel je v največji revščini pred svojo smrtjo. Lastniki elevatorjev so postali milijonarji, njih izumitelj je umrl v revščini. Dokaz, da v kapitalistični človeški družbi spoštujemo izvanredno talente, ki so koristili vsemu človeštvu.

— Balkan. Avstrija je poslala Srbiji noto, v kateri zahteva, da morajo srbske čete v osmih dneh zapustiti albansko ozemlje. Noto se smatra za ultimatum, s katerim bi Avstrija rada povzročila vojno s Srbijo.

Polkovnik Petov je bil v Zofiji obsojen na štiri leta ječe, ker je v zadnji vojni z Grki strahopetno zapustil svoje mesto.

Ameriške vesti.

— Iz Pittsburga, Pa. poročajo, da bo volileem v državi Pennsilvanija v novembru predložena zakonska predloga, ki daje moč legislaturi, da lahko določi delovne ure za vsa državna in občinska dela. Do sedaj ni imela legislatura pravice, da bi postavno določila delavnik. Ako bo zakonska predloga sprejeta potom splošnega glasovanja, bo legislatura lahko določila osemurni delavnik za vsa državna in občinska dela.

— Sulzer odstavljen. William Sulzer je prenehal biti gverner države New York. Zadnji petek ga je odstavilo disciplinarno sodišče s 43 glasovi proti 12. Sulzer trdi, da je žrtve političnega "bosa" Murphyja.

— Humphries smeši sam sebe. Iz Seattle, Wash. poročajo, da je sodnik Humphries razveljavil sodnijsko prepoved, ki jo je izdal proti uličnim shodom, ravnotako je tudi razveljavil kazen, ki jo je diktiral socialistu dr. H. M. Titusu. Sodnik Humphries se bo dne 31. oktobra moral zagovarjati v Olympiji pred najvišjim državnim sodiščem radi nepravilnega postopanja. Že nekaj dni so obdržavali socialisti javne shode na West Lake Square in brili noree iz sodnijske prepovedi Humphriesa, dasiravno takat še ni razveljavil sodnijske prepovedi.

— Iz Trinidada, Colo. poročajo, da so aretirali 49 premogarjev, ki so opravljali službo stavkovnih straž pri Me Laughlin rovu, ki je lastnina Santa Fe Coal družbe. Gnalo jih je trideset biračev, ki so bili oboroženi s puškami, v okrajno ječo, ki se nahaja v tri milje oddaljenem Trinidadu. Na vsaki strani je korakalo petnajst biračev, zadaj za eskorto so pa imeli na avtomobilu montiran strojni top.

Tako se je zgodilo dne 18. oktobra leta 1913 po rojstvu Odršenika v deželi svobode!

— Stara policijska metoda. Policija v Chicagi in drugih ameriških mestih noče postati moderna, ampak se še vedno ravnajo po stari metodi, posebno če ima opraviti s proletarci.

Louis Schultze je pred nekaj dnevi zapustil državno ječo v Columbusu, O., kot svoboden mož, v kateri je presedel leto in pol. Komaj so se jetniška vrata odprla in je Schultze stopil na ulico, ga je aretirala policijski saržent I. I. Ellis iz San Franciscu, Cal. in ga odgnal na vlak. Saržent trdi, da je Schultze pred dvema letoma ukradel prazno listino v San Franciscu.

Early in njegov jetnik sta se na svojem potu proti zapadu ustavila v Chicagi. Saržent si je hotel ogledati mesto in dal je jetnika zapreti v zapor detektivskega oddelka. O tem je izvedel advokat Chas. E. Erbstein, ki je takaj uložil prošnjo na podlagi "habeas corpus" in o tem obvestil Halpina, kapitana detektivov. Policija bi bila morala sedaj čakati, da sodišče odloči o jetniku. Ali zgodilo se ni tako, marveč je dala saržentu Earlyju jetniški voz na razpolago, da z njim odvede jetnika na železniško postajo. Odvetnik Erbstein je vprav prišel na policijo, ko je voz z jetnikom oddrdral proti železniškemu kolodvoru. Erbstein je seveda tekel za vozom, kolikor so ga nesle noge in je še pravočasno dospel na kolodvor, da je ustavljen sarženta z njegovim jetnikom. Advokat Erbstein grozi, da bo zahteval preiskavo glede te afe-re.

— Žalostna rodbinska tragedija, ki obtožuje današnje človeško družbo, se je odigrala v najvišjem nadstropju stanovanjske kassarne v Bostonu, Mass. Ko je policija udrla v sobo, iz katere je prihajal smrad po plinu, je našla F. J. Johnsonovo mrtvo poleg svojih dveh malih otrok, iz katerih je že tudi izginilo življenje.

Johnsonova je bila tako medla, da je bila podobna človeški senici: bila je kost in koža, oči so bile globoko udrtje, hohelaha je za tuberkolozo. Na mizi je ležal listek, na katerem je bila spisana pesmica in na katerem se je poznalo, da je žena bridko jokala, predno je zvršila samomor. Pesmica se glasi v prozi: Z ognjem, eksplozijami, sleparijo oropajo nas — nas, ki smo zadnji na družabni lestevici * * * Država položi na nas eno evetko in pototiči eno solzo. — Božja volja je; zakaj? Kdo naj bo odgovoren za to ?

Pred mesecem dni je soproj Johnsonove odpotoval v državo Maine zdraviti se za tuberkolozo. Ona je poskušala preživeti sebe in otroka. Ko je videla, da ne gre, je vrgla zadnji četrtek v plinomer, in čakala mirno na svojo smrt in smrt svojih otrok.

— John H. Walker socialist in predsednik rudarjev, organiziranih v državi Illinois, je bil izvoljen predsednikom "Delavske zveze" za državo Illinois. Zanj so glasovali vsi delegatje naprednega mišljenja. Proti njemu je kandidiral Edwin R. Wright, ki je bil predsednik sedem let. Podpirali so ga vsi konzervativci, nasprotniki modernega delavskega gibanja. Izvolitev Johna H. Walkerja predsednikom "Delavske zveze" za državo Illinois potrди, da se napredka ne more zaježiti, da kar je starega izumira, ali se pa umika novim, naprednim idejam.

— Iz Forbesa, Colo. poročajo, da so najemniki v službi premogovniških baronov zopet napadli štrajkujoče rudarje. Najemniki — nekdanji tatovi, roparji in morilci, sedaj varuhi privatne lastnine, so si izmislili, da je nekdo iz taborja rudarjev ustrelil na straže premogovniških baronov. Seveda ni iz taborja rudarjev nihče streljal. Najemniki so poslali enega svojih, da je stre-

ljal na nje. Komaj je počil strel, so najemniki pričeli streljati s strojno puško na tabor rudarjev. Na tabor se je vsula toča krogelj kakor v bitki. Ko so rudarji uvideli, da jih najemniki hočejo pomoriti, so se postavili v bran, da varujejo sebe, svoje žene in deco. Rezultat napada s strani najemnikov je bil, da je en rudar mrtev, dva smrtnonevarno ranjena in dva najemnika pa rajena.

Rudarji v Coloradu imajo opraviti z najboljšimi brezsretnimi podjetniki. Kakor so bili ti ljudje brezsretni pri izkoriščanju svojih rudarjev, ravnotako brutalno nastopajo sedaj proti njim, ko so zaštrajkali.

— Franklin Spencer Spalding, škof v Utah in delegat na konvenciji episkopalne cerkve v New Yorku, je priporočal na konvenciji, da naj cerkev vstopi za industrijsko demokracijo. Škof je rekel, da sedanja konvencija episkopalne cerkve ni nič drugega kot konvencija kapitalistov.

"Jaz črtim sistem, ki dobro reši oduhuje in jemlje siromakom", je povdaril škof. "To je nekrščansko in protibožje. Ta sistem mora pasti. Cerkev se mora vzbuditi in se združiti z gibanjem, ki ima za cilj industrijsko demokracijo."

"Ljudje, ki so se zbrali na tej konvenciji, so obogatili od profita, obrestni in najemnine. Ne brigajo se kako so prišli do bogatstva in nimajo najmanjšega sočustvovanja z delavci. Bogatstvo te dežele je ustvaril delavski razred, ki strašno trpi vsled revščine. 74 odstotkov prebivalstva v Uniji lastuje komaj 4 odstotke narodnega bogatstva. To dokazuje, kam se steka bogatstvo."

"Ako se cerkev redi od profita, potem delavce vedi, da je bil izčrpan iz njega. On si vstvarja svoje verstvo, ki je popolnoma različne od kapitalističnega, on gradi svojo politično stranko, ki se razlikuje od kapitalistične."

"Mi moramo sprejeti resnico, ki jo učí gibanje za industrijsko demokracijo. Delavcu gre, kar je delavec proizvedel."

Škof je govoril resnico in ker je govoril resnico, je mnogo ljudi, ki so bili enaki svetopisemskim farizejem, ki so javno molili, da so tem ložje odirali ljudstvo, zapustilo dvorano. Resnica jih je klala v oči!

— Čikaška policija je bila ponovno prisiljena od nevidne vlade, da brani dolodajalec, ki sovražijo unijske delavce, da tako dokumentira, da je svoboda govora v "deželi svobodnih m vrlih mož" le na papirju.

G. V. Koop in še dva druga delavca so govorili javno proti Schweizer Baking družbi na ulici, ki ima svojo pekarno baje v kleti in obratuje svojo pekarno z neorganiziranimi delavci. Opozarjali so občinstvo, da mestna odredba prepovednje obratovanje pekarn v kletih iz zdravstvenih vzrokov. Povedali so, da je mestni zdravstveni svet proglasil pekarno za zdravju nevarno. Razpečavali so tudi listke, ki so pripovedovali, kakšne vrste je Schweizerjeva pekarna. Nakrat je prišla na lice mesta policija in aretirala vse tri. Pred sodnikom Fakejem so zahtevali obravnavo pred porotniki, ki se bo vršila v kratkem in pri kateri bodo gotovo oproščeni vsake krivde.

Danes smo tako daleč, da morajo listi v ječo, ki zagovarjajo zakone, naobratno pa ljudje, ki se posmehujejo zakonom, uživajo spoštovanje in vglad.

— M. M. Riley, 61 let star, nekdanj vodja prohibitionistov—prvih prijateljev vode v Milwaukee, je umrl v bolnici za kroničnim alkoholizmom.

DOPISL.

Na potu.

Ne bom opisaval malenkosti držav Ohio in Pennsylvania, ki nimajo za slovensko javnost nobene pomena. Seznaniti hočem svoje rojake za zanimivosti, ki so vplivale name in ki zaslužijo, da jih pozna vsa slovenska ameriška javnost.

Kar se tiče podpornih organizacij in unije, zavzemajo Slovenci v obeh državah gotovo odlično in častno mesto. Ni je naselbine, v kateri živi le 25 Slovencev, da ne bi imeli podpornega društva, ki je krajevno društvo ene ali druge slovenske podporne organizacije. Tudi socialističnih klubov imajo lepo število, kar dokazuje, da se zanimajo za politiko in se borijo proti današnji korpupirani kapitalistični družbi. Kakor v političnem, tako tudi v društvenem oziru stremijo Slovenci na iztok za napredkom in slovo, ker do malega skoraj vsi nestrpno čakajo mesec januar 1914. ko bo pričela zborovati konferenca raznih zastopnikov podpornih organizacij, za združitev enot in zvez v Chicagu. Radovedni so na zaključke te konference, ki ima izvršiti prva in resna dela za združitev. Iz tega je razvideti, da hoče slovensko delavstvo v Ameriki danes zgraditi trden temelj, kar se tiče politike in podpornih organizacij.

Veliko je zanimanje tudi za "Slovenske domove", ker imajo Slovenci že skoraj v vseh večjih naselbinah svoje izobraževalne domove, v katerih zbirajo, se izobražujejo in razpravljajo o stvareh, ki naj dvignejo slovenski narod v Ameriki še na višjo stopinjo kulturnega napredka. Najbolj ostudna beseda med iztočnimi Slovenci je skeb. Pri taki besedi se naš rojak obrne na stran in iz ust mu ne pride zelo laskava beseda za te vrste ljudi, kateri sledi v tistem trenutku sok tobaka v pljuvalnik, tobak pa stisne trdno z zobni, kakor da bi hotel pokazati svoje globoko zaničevanje, ki ga vživajo skebje med organiziranim delavstvom. Ako bi kateri tistih človeških izmečkov iz bakrenega okrožja v Michiganu prišel sem med naše rojake, bi poginil sramu in zaničevanja v kakšnem jarku, kakor svojemu gospodarju nezvesti kuček. Z venci pa obkladajo tiste naše rojake na iztoku, ki se pugnomo, z levovo srčnostjo bojujejo za boljše delavske razmere, boljše varnostne naprave v rudnikih itd. Le tako naprej! Saj končno mora zmagati delavstvo na celi črti!

Kar se tiče pa moje osebe, pa še vedno samotarim po stari navadi. Kedar mi postaja dolgčas v enem kraju, se poklonim svoji gdi. "Škatlji" v znamenje, da bo treba zopet naprej v drug kraj. Ker nikdar ne pravi "da ali ne", sem siguren, da gre vedno rada tje, kamor grem jaz.

Z nežnim spolom imam pa tako srečo, kakor pes v kuhinji. Zastonj trkam na srca, zaman so moje sladke besede in lepi pogledi. Vse ne izda nič, ker odgovor se navadno glasi "ne." Za to sem zaprisegel pri vseh pensilvanjskih gorah in rekah, da jih ne bom pogledal in snubil več. Da mi ne bo treba vleči sramotnega "plaha", sem se namenil na zapad, upajoč, da mi bo sreča mogoče bolj mila in mi ne bo treba pomivali tistih nesrečnih košaric, kakor na iztoku.

Do vidova vse evetke na zapadu! Božič je pred vratmi in bliža se tisti čas, ki je najbolj prilagojen, da se odpro vrata vrta večne sreče, ki vodijo v zakonski stan, po katerem koprni vsi, ki smo osamljeni v tej dolini solz.

Vaš Frank Stonich.

Aguilar, Colo.

Pred štrajkom smo delali s polno paro. Ali vzlic temu je bil delavski položaj neznošen. Kapitalisti so goljufali premogarje pri tehtnici, da je bilo groza. Vsi protesti posameznikov niso izdali nič. Kdor je protestiral, je bil takoj na cesti in štel se je lahko še srečnim, ako ni dobil po glavi. Delavci so spoznali, da se morajo združiti, ako hočejo odpraviti to vnebovpijoče krivice. Posameznik ni opravil nič proti organizirani sili kapitalistov. To je privedlo premogarje, da so se organizirali v uniji in dne 23.

septembra zaštrajkali. Zahteve delavcev so 10c povišanja pri toni nakopanega premoga, 25c povišanja pri mezdah od šihata in priznanje unije.

Slovenskim in hrvatskim delavcem svetujem, da naj ne sedejo na limanice kapitalističnim agentom, ki sedaj nabirajo skebe po raznih naselbinah za premogovnike v Coloradu. Takim agentom pokažite vrata in recite jim, da pošten Slovenci ali Hrvat ni bil in ne bo nikdar skeb.

Premogovniški kralji so povabili avstro-ogrsko konzula v našo kemp. Dne 20. septembra je res nekdo prišel v Delaguo, ne vem ali je bil konzul ali kateri njegovih uslužbencev, ali kdo drugi, ki se je predstavil za konzula, in nagovarjal je slovenske delavce, da naj nikar ne zaštrajkujejo, ako imajo pritožbe, da naj se obrnejo z njimi do njega. Povdarjal je tudi, da naj se nič ne boje, ako bodo delali kot skebje, ker bo prišla milica, da varuje skebe. Kot navaden delavec sicer ne vem natančno, kakšne so dolžnosti konzula, vem le toliko, da nobena država ne vzdržuje konzulov za to, da bi delavcem svoje države pripravili, da naj skebarijo za tuje kapitaliste. Dobro bi bilo, da bi se za stvar zavzeli zastopniki delavcev v avstrijskem parlamentu in interpelirali vlado, ako avstrijska vlada radi tega vzdržuje konzule v inozemstvu, da pripravijo delavcem — avstrijskim državljanom, da naj postanejo skebje ob času stavke.

Govor človeka, ki je trdil, da govori v imenu konzula, je imel zelo slab vpliv. Od vseh Slovencev sta postala le dva Judeža, člana SNPJ. Oba sedaj vabita tudi druge Slovence, da naj postanejo izdajice svojega stanu. Slovenski premogarji! Ne poslušajte izdajalcev. Zmaga bo v kratkem naša!

Štrajkar v južnem Coloradu. Opomba uredništva. Člane naše jednote prosimo, da naj natančno poizvedo, če je bil res konzul ali kateri njegovih uradnikov dne 20. septembra v Delaguo. Ako je mogoče, naj poizvedo tudi za ime dotičnega, ki je govoril v imenu konzula. Poskrbeli bomo, da se bode o stvari razpravljalo na pravem mestu.

Glencoe, Ohio.

Jesen je tu. Trava in cvetlice so zvenele, listje pada z drevja, slana v jutro pokriva hrib in ravan. Ledeni sunki mrzlega severja že oznanjujejo prihod prvih snežink in zime. Kmalu bo narava spala pod belo odejo svoje zimsko spanje. Sedeli bomo zopet pri gorki peči, razgovarjali se o prebranem in koristnem četivu.

Poleti tudi proletarec rad pohiti v prosto naravo, se zabava na en ali drug način, da mu tako ne preostaja mnogo časa za koristno in resno delo. Ali sedaj, ko je zima pred durni, bo dosti časa, da se pogovorimo in razpravljamo o vsem, kar lahko koristi slovenskemu delavstvu v Ameriki. N. pr. za združjenje slovenskih enot in zvez se je mnogo pisalo v javnosti, dokler smo bili prikovanani vsled slabega vremena v sobo. Poleti je to navdušenje vsahnilo, ki se pa mora znova oživeti, ker se bliža z naglico čas skupne konference. Nekateri jednote niso storile za združjenje enot in zvez drugzega, kakor da so kopirale pravila "Slovenske narodne podporne jednote." Zdaj, ko prihaja zima, je čas, da se popravi, kar se je zamudilo in grešilo poleti: oživeti mora zopet razprava za združitev enot in zvez. Razprava naj bo stvarna. Ne ozirajmo se na koristi posameznika, ampak imejmo pred očmi edino le skupno korist slovenskega delavstva v Ameriki. Še se najdejo danes ljudje med nami, ki padejo s kolom po človeku, ki se stvarno bori za izboljšanje delavskega položaja. To je žalostno dejstvo, ki je pa vendar resnično.

Le od pravega, resnega in stvarnega dela je odvisno, da čim prej zasije jutranja zora, ki nam prinese pravo ljubezen, slovo in bratstvo. Zato pa vabim vse člane društva "Jutranja Zora", št. 54, da se dne devetega novembra udeležijo redne mesečne seje, ker so na dnevnem redu važne zadeve in da se sloga tem bolj ukorenini.

Ignatz Zlemberger, tajnik.

Johnstown, Pa.

Društvo "Adrija", št. 3, je sklenilo na redni seji dne 12.

oktobra, da priredi dne prvega novembra veselico, katere prebitek je namenjen v korist štrajkujočim rudarjem v Michiganu. Vsak član, ki se ne udeleži veselice, plača 25c v društveno blagajno.

Bratje našega društva! Dne prvega novembra pokažimo, da je v naših sreih prava bratska ljubezen do trpinov, ki v gornjem Michiganu pogumno vztrajajo v stavki vzlic šikanam in izživljanju najemnikov v službi kraljev bakra. Bojujejo se za boljši košek kruha, za boljšo bodočnost vsega delavstva. Vsak rojak, ki čita "Proletarca", lahko uvidi, kako kruto ravna s štrajkujočimi delavci v Michiganu. Mesto kruha jim dajejo svince.

Bratje vpoštevatje zaključek društvene seje! Vsi na veselico in nihče naj ne izostane. Na veselico vabimo tudi sosedna društva. Vsako društvo, ki se bo udeležilo veselice in prispevalo za štrajkujoče brate, bo objavljeno v "Glasilu". Posnemajmo v tem oziru druga društva SNPJ. in socialistične klube, ko vidimo, kako prispevajo za štrajkujoče rudarje.

Veselica bi se bila vršila že preje, ali bilo je nemogoče dobiti dvorano.

Štrajkujočim bratom želimo obilo uspeha v tem krutem boju. Bodite složni v stavki! Ne dajte se pregovoriti z lepimi obljubami in ne vrnite se na delo, dokler zmaga ne bo vaša. Težko izhaja danes organiziran delavec, ki dobi mezdno po pogodbi, storjeni med delodajalci in organiziranim delavstvom. Neorganiziranemu delavcu pa sploh ni živeti z njegovim pičlim zaslužkom. Vse bogastvo producira delavec, nima pa toliko, da bi živel pošteno. Seveda marsikdo, ki spi duševno spanje, pravi: "Kaj mi hoče socializem, zakaj neki delavci štrajkujejo, mar bi delali itd." Prijatelj, vzemi v roke socialistične knjige in spise in čitaj jih pazno, pa boš spoznal, dasi človek, kaj bo socializem prinesel človeštvu vsega sveta in zakaj delavci štrajkujejo.

John Hribar.

Barberton, O.

Novice. — Tukaj se je mudil pretečeni teden zastopnik "Narodnega Vestnika", Frank Znidar. Dobil je lepo število naročnikov in zadovoljen je lahko z vspehom. Gospodje v Jolietu se iz navedenega lahko prepričajo, da se napredni duh širi in da strelce v A. S. nimajo najmanjšega vspeha. Najboljše priporočilo za vsakega list, so napadi v A. S. List, katerega napada A. S., se gotovo bori za napredek in boljšo bodočnost slovenskega delavstva v Ameriki.

Zadnje čase dobivam pisma iz raznih slovenskih naselbin, v katerih me rojaki povprašujejo radi tukajšnjih delavskih razmer. Nemogoče mi je, da bi odgovarjal vsakemu posebej, za to naj dotični rojaki vzamejo sledeče na znanje: Nobenemu rojaku ne svetujem, da bi sem prišel za delom, ker imamo dosti brezposelnih delavcev. Nekateri tovarne tudi odpuščajo še vedno delavce. Poleti v hudi vročini so jih natezali in črpali jim zadnje delavne sile, zdaj na zimo jih pa pehajo na cesto, ravnanje se po kapitalističnem principu: Pojdi, kamor hočeš, ali pa pogini gladi na cesti. Tako delajo kapitalisti z vbo-go delavsko paro. Ali ni sramota za vsakega, ki v takih žalostnih družabnih razmerah, v kakoršnih živi dandanes delavstvo, napada socializem?

Tukajšnji ameriški dnevnik "The Akron Press" je prinesel sliko iz Londona, ki predočuje pokopališče za pse in mačke londonskih bogatašev. Pokopališče je povsem moderno urejeno: vsaki pes ali mačka ima svoj nagrobni spominček. Na spominčku je s pozlačeni črkami zapisano, kdaj je pes ali maček poginil, njegovo ime in druge banalnosti. Grobovi so vedno okinčani s svežimi cveticami! Fej! Pametnemu človeku se obrača želodec. In vendar se dobijo še tepeci, ki zagovarjajo današnji družabni red.

Martin Železnikar.

Rockland, Ohio.

Stavka še vedno traja in je ne bode konec, dokler ne konča z zmago premogarjev. Včas se še pojavi, kateri kapitalistični suž-

njev v osebi skeba. A mnogo se jih pošlje nazaj, odkoder so prišli. Tako se vozijo skebje v vozovih za živino in tovrno blago, zaprti kakor hudodelci. S strahom pričakujejo, kdaj se odpro vrata in se jih spodi na tlako v premogovnik. Mnogi ne vedo po kaj in zakaj prihajajo, ker večina njih ne razume angleščine. Delavci ogibajte se agentov, ki vas hočejo z lažnjivimi obljubami izvesti v Colorado. Ako vas ujamejo s takimi obljubami, ste izgubljeni. Zaprejo vas v tovrni voz kakor živino ali hudodelce. Vrata se vam ne odpro, dokler niste na mestu, da greste opravljati izdajalsko delo v premogovnik.

Pošten in zaveden delavec se vozi z osebnim vlakom, ker se zaveda, da je človek in ima pravico voziti se v vozovih, ki so pripravljene za ljudi. Le za skeba — za človeka, ki krade poštenim delavcem kruh od ust, je "bakskara all right!"

Med skebi je tudi človeče, ki ne zasluži, da mu je bila mati poštena Slovenka, ki gotovo ni sanjala, ko mu je ob zibelu pela uspavanke, da njen sin nekoč postane izdajalec svojega naroda in svojih tovarišev. To človeče, po imenu Joe Kraine opravlja suženjsko delo na Oak View za Oakdale Coal Co., ali pa za J. D. Rockefellerja.

To je skeb, ki dela nam Slovence sramoto, ki klečeplazi in liže čevlje kapitalistom, da lahko pobira drobtinice, ki padajo z njih bogato oblozene mize, in nastopa kot izdajalec proti svojim rojakom, ki so se združili v naši rešiteljci — organizaciji U. M. W. of A.

Kot član društva "V slogi je moč", št. 124, zahtevam v imenu društva, da se J. Kraine izključi iz naše jednote. Za skebe ni prostora v naši podporni organizaciji, tako se glase naša pravila. Kedar se bo obrnilo na boljše, se zopet oglasim v listu. Upam, da za nas kmalu napočijo boljši dnovi.

M. J. B.—k.

Cleveland, O.

Članom dr. Balkan", št. 133 na znanje! Člani, kateri ne plačajo izvanrednega asesmenta v bolniški fond, to je 25c za mesec oktober in 25c za november, ne morejo plačati rednega asesmenta in kot taki morajo biti suspendirani. Vsi tisti člani, ki ne poravnajo do 25. novembra ves zaostali in drugi mesec naloženi izvanredni asesment morajo biti izobčeni, ker puste se suspendirati le radi tega, da so delj časa deležni različnih podpor, in njih namen ni plačati in poravnati asesmenta. Komur ne ugajajo pravila S. N. P. J. in sklepi gl. odbora, naj si poišče organizacijo, pri kateri bo delal, kar se mu bo poljubilo in plačal prispevkov toliko \$ \$ in kadar se mu bo poljubilo. Pri S. N. P. J. ravna gl. odbor po sklepu zadnje konvencije in mi se ravnamo po sklepu gl. odbora, in bomo skrbeli, da bodo člani iste upoštevali, dokler bomo mi odgovorni za vodstvo društva.

Bratje, ravnanje se po pravilih in vse bode dobro. Kdor čitati ne zna, naj bode na društveni seji vsaj miren, da mu uradniki raztolmačijo pravila S. N. P. J., ni pa treba delati nemira pri društvu. Gotovo je, da se nobenega člana ne drži s silo pri društvu: vsakemu je dana prosta volja, pač pa se zahteva, da se spolnujejo pravila, katera so merodajna za vsakega člana in članice jedn. kot za uradnike. Radi tega priporočam bratom društva, da se strogo držijo obljube, katero so položili ob pristopu v društvo. Bratje, ne poslušajte hujskačev temveč poprej presodite natanko, kaj je prav ali ni prav, ker le tako vam bo možno priti do pravega prepričanja glede S. N. P. J. Zajedno vam pa priporočam, da spoštujete društvene uradnike, kateri imajo veliko odgovornost pri društvu. Ako člani nasprotujejo drug drugemu, je gotovo, da društvo ne more napredovati, ter tudi društveni uradniki ne morejo voditi svojega posla. Obenem apeliram na vestne člane jednote, da se pri društvu naj ne ozira na prijateljstvo, temveč se morajo spolnovati pravila, ter naj se vsakega člana, kateri dela brez vsakega povoda prepri pri društvu, enostavno naznanj, glavnemu upravnemu ali porotnemu odboru, kjer se bode postopalo z

njim strogo po pravilih. Katere mu ni uprava S. N. P. J. po volji, ima prosto pot za odhod, ni pa potreba delati zgage pri društvu iz zgolj samih slabih namenov škoditi društvu in jednoti.

Anton S. Pozarelli, odgovorni tajnik za leto 1913.

Naznanila in vabila.

Chicago, Ill.

Društvo "Slovenski Dom", št. 86, priredi dne pet in dvajsetega oktobra t. l. mednarodno jesensko veselico v Westovi dvorani, na voglu Lake in Desplaines ulici. Začetek točno ob sedmih zvečer. Veselica bo združena z vinsko trgatvijo na Bizeljskem in v ljutomerskih gorica.

Na veselico vabimo vse slovensko občinstvo v Chicagu, posebno pa sosedna bratska društva. Gostom se bo postreglo z izvrstno vinsko kapljico in okusnim prigrizkom, kot je v navadi pri bizelskih in ljutomerskih vaščanah. Gostom bodo stregle kranjska Mica, štajerska Mimika in ogrska Marica. Vsak gost bo gotovo zadovoljen s postrežbo naših kratotic.

Ob enajstih pridejo v vinograd oče župan in viničarji s svojimi brhkimi dekleti, na kar se z dobro večerjo pripravijo za trudopolno delo v vinogradu. Počm se prečitajo vinogradniške postavje, viničarji in viničarke pa zapojejo "Tam gori za hramom." — Na harmoniko bo igrala gdi. Pajkova, oče in mati županja, viničarji in viničarice se parkrat veselijo začujejo in vinska trgatve se potem začne.

Na svidenje dne 25. oktobra v bizeljskih in ljutomerskih gorica.

Tajnik.

Indianapolis, Ind.

Društvo "France Prešeren", št. 34, priredi dne tretjega novembra v prostorih g. Gačnika veselico s slavnostnim razvitjem svoje društvene zastave.

Na veselico vabi društvo vsa druga tukajšnja slovenska društva, posebno pa društvo "Studentek", št. 105. S. N. P. J. Na svidenje dne tretjega novembra!

T. Radakovič, taj.

Canonsburg, Pa.

Naznanjam članom in članicam društva "Postojnska jama", št. 138, da se bodo v prihodnje vršile društvene seje vsako drugo nedeljo v mesecu in sicer v lastni dvorani. Začetek točno ob dveh popoldne.

Tukaj se je poročil br. John Cvetan z gdi. Anico Možetovo. Oba sta doma iz fare Prečna pri Novem mestu.

Storklja obiskala našo naselbino in podarila br. Francetu Kieu krasno hčerko.

John Koklich, tajnik.

Nokomis, Ill.

Društvo "Edinost nokomoiških Slovencev", št. 209, vabi najuljudnejše vse tukajšnje Slovence in Slovenke na svojo veselico, ki jo priredi dne prvega novembra t. l. v prostorih Frank Zimmermana. Veselica prične ob sedmih zvečer in traja do polnoči. Moški plačajo en dolar vstopnine, ženske so vstopnine proste. Pivo oskrbi društvo in na razpolago bo tudi gorak prigrizek.

Na veselico vabimo tudi sosedna društva v Panama in Witt, Ill.

John Plahota, tajnik.

Wenona, Ill.

Obveščam vse člane društva "Cvetko", št. 196, da smo na zadnji seji sklenili, da se v bodoče vrše društvene seje prvi četrtek v mesecu mesto na prvo nedeljo v mesecu. Začetek točno ob 1/2 sedmih zvečer v navadnem zborovalnem prostoru.

Ignatz Erchul, tajnik.

Barberton, Ohio.

Na redni seji dne 5. oktobra je društvo "Triglav", št. 48, sklenilo, da priredi veselico dne 25. oktobra v korist društva. Žal, da je bil sklep društva zastoj. Od sedaj nadalje se ne dobi dovoljenja za veselice v dvoranih, ako se nahaja v istem poslopju gostilna, ravnotako se tudi ne dobi dovoljenja za točenje opojnih pijač na veselici. Radi teh vzrokov se ne more prirediti veselice. Slovenci niso prijatelji takozv. "mekih"

pijač in veselica bi mogoče končala z deficitom.

Vsled teh dejstev se pozivlje člane društva "Triglav", da se polnoštevilno udeležijo prihodnje seje dne drugzega novembra v navadnem zborovalnem prostoru. Začetek točno ob dveh popoldne. Na dnevnem redu je več važnih zadev, kakor tudi posebni prispevek v znesku 50c za bolniški sklad. Člani naj blagovolijo vzeti na znanje to obvestilo, da ne bo kasneje nepotrebnih izgovorov.

Odbor.

Linton, Ind.

Pri društvu "Planinski Glas", št. 180 je bil izvoljen novim tajnikom br. France Rode. Vse poštne pošiljatve naj se v prihodnje naslove: Franc Rode, Gen. Del. Linton, Ind.

Barberton, O.

Članom društva "Triglav" na znanje. Gl. odb. je razpisal v smislu pravil in zaključkov zadnje konvencije 50c izvanrednega asesmenta v bolniški sklad, ker smo imeli letos toliko bolnikov, da je bolniški sklad popolnoma izrpan, i nšicer se plača 25c v oktobru in 25c v novembru. Vsi, ki niso plačali določene svote v oktobru, morajo plačati celo vsoto, to je 50c, v novembru. Društvo ne more odpušiti nobenemu izvanrednega asesmenta. Pazi naj se bolj strogo pri vseh društvih na bolnike, pa ne bomo imeli izvanrednih prispevkov za bolniški sklad. Izvanrednih prispevkov ne razpisuje društveni odbor. To vrši v smislu pravil in zaključkov konvencije glavni odbor. Ako se bo kateri članov upiral plačati izvanredni asesment, če se bo potem z njim ravvalo v emislu pravil, naj se ne huduje nad društvenim odborom. Toliko v pojasnilo.

F. Tonja.

Butte, Mont.

Članom društva "Slovensko-hrvatska Sloga" se naznanja, da se redne mesečne seje vrše vsaki prvi "change day" v mesecu, potem pa naj bode kateri dan že hoče v tednu. Člani, ki še niste prestopili, katerih je še mnogo, storite svoje dolžnost, da ne bode imeli sitnosti, ako vas kakda nesreča zadene. Nadjam se, da se vidimo na drugi mesečni seji, katera se bode vršila 9. novembra, v polnem številu.

Peter M. Barich, tajnik.

Milwaukee, Wis.

Društvo "Sloga", št. 16, je sklenilo, da se vsi člani udeležijo veselice ženskega društva "Venera", št. 192, ki se vrši 26. oktobra pri Louis Bergantu na 257 1st ave.

Fr. Perko, tajnik.

Indianapolis, Ind.

Vsem članom društva "Studentek", št. 105, se naznanja, da se glasom društvenega sklepa z dne 19. oktobra udeležimo korporativno dne 3. novembra razvitja zastave našega bratskega društva "France Prešeren", št. 34 S. N. P. J. Člani iz mesta zberemo se skupaj pri Franzu Drmažu, s člani iz Haughville se pa snidemo pri Ant. Hvalicu. Toraj vsi na slavnost bratskega društva dne 3. novembra! Na svidenje!

Andrej Drešček, tajnik.

Mariana, Pa.

Brat urednik! Pošiljam imena darovalcev v pomoč michigan-skim štrajkarjem. Svota znaša skupno \$17.63, katero pošljemo gl. tajnika SNPJ. Darovali so: J. Mejaš 25c, G. Maureshak 25c, J. Nastran 25c, Fr. Ostmych 20, J. Zostič 10c, M. Matko 25c, M. Zorij 50c, g. Kukovica 50c, P. Cverner 25c, J. Obed 15c, F. Nočlar 50c, J. Filipič 25c, L. Matelko 25c, M. Anderšek 25c, P. Golis 50c, J. Obed 50c, S. Mavor 25c, K. Habe 25c, J. Črven 25c, M. Zolte 25c, F. Korbar 10c, R. Stopar 25c, L. Napotnik 25c, N. Močlar 25, F. Rozman 15c, J. Šetina 25c, A. Hosenbam 25c, J. Lamut 50c, J. Sever 50c, E. Zitelja 25c, F. Musen 50c, M. Strniša 25c, J. Štepan 25c, F. Primožič 50, R. Kochar 50c, J. Šrok 25c, S. Kasagranda 20, F. Kochar 30, E. Artar 50c, M. Tekavec 50, L. Pešut 25c, L. Golob 25c, A. Krmičnik 25c, F. Horvat 50, J. Zokuli 25c, N. Gatard 10c, F. Luketič 50c, A. Haut 8c, L. Tukoš 25c, F. Rodiček 25c, J. Drapela 25c, M. Artač 25c, M. Grigovan \$1.00, A.

Tuzkaz 25c, M. Čebašek 25c, J. Milanič 25c, F. Glinšek 25c. Skupaj \$17.63.

Clinton, Ind.

Žensko društvo "Studenček pod Skalo" št. 21, priredi dne 25. oktobra v dvorani Santa Forto veliko veselico z bogatim spredom. Na veselico vabimo uljudno vsa sosedna društva — od prvega do zadnjega člana. — Toraj veselilo bi članice, ako bi nas sedaj privrkat posetilo precejšnje število, rojakov in rojakinj. V enakem slučaju bode tudi naše društvo drugim vrnilo posej.

Sveže pivo, prigrizek in izvrstno domačo godbo preskrbi tozadnji odbor. Začetek točno ob šestih zvečer. Toraj na svidenje 25. oktobra! Zabave bo obilo.

Tončka Prašnikar, tajnica.

New Duluth, Minn.

Naznanjam bratom in sestram, da sem se preselil iz Garyja v New Duluth, McCuen Street No. 9117, zraven br. J. Jerina. Ako me kdo potrebuje, ali ima kaj sporočiti, me lahko dobi na tem naslovu.

Seja se vrši vsako nedeljo po petem petem v mesecu, oziroma po prvi plači v mesecu. Tako se glasi zaključek prve seje, ki je zanešen v zapisnik. Pazite, da ne bo v drugič pomote, kakor zadnjič, ko je bila nedelja 5. v mesecu. Plača je bila na soboto in po zaključku prve seje, se je morala vršiti seja v nedeljo. Zapomnite si to, da ne bo prepira po saloonih zaradi tega! Apeliram na brate in sestre, da se bolj redno udeležujejo sej, da ne bo po nepotrebnem jeze, ako se bo ravnalo po pravilih z njimi.

John Kobi, tajnik.

Greenland, Mich.

Pri društvu "Novi Dom", št. 28, je bil izvoljen predsednikom Miha Gzetic.

J. M., tajnik.

Iz glavnega urada.

ZAPISNIK

jednotine seje, katera se je vršila dne 16. septembra v navzočnosti glavnega in pomožnega odbora. Prečita se imena odbornikov in navzoči so vsi.

Prečita se zapisnik prejšnje seje in odobri.

Brat tajnik predloži dopis "American State Banke". Ker je vsebina dopisa bolj, oglas kot dopis, se po razpravi sprejme predlog, da se ga priobči kot oglas, ako se banka zaveže, da bo plačala zanj.

Brat tajnik predloži prošnjo družtev iz Calumetu, Mich., v kateri prosijo, da bi se jim dovolilo prositi pri društvih S. N. P. J. za podporo, ker člani vsled dolgotrajnega štrajka nimajo denarja, da bi plačali assesment. Po razpravi je bil predlog stavljen in sprejet, da se prošnjo priporoča in da se vsi prispevki odpošiljajo glavnemu tajniku, kateri naj razdeli nabran denar percentualno po številu članstva med prizadeta društva.

Brat tajnik predloži zadevo brata J. Vidmarja, člana društva "Svoboda", št. 80. Umrli brat je imel zapisano svojo posmrtnino na svojo ženo, katera je preje umrla kot on. Sedaj so otroci dediči njegove posmrtnine. Prečita se pismo g. Černeta, administratorja otrok. Prečita se tudi poročila od društva in priloženimi računi. Po razpravi je bil predlog stavljen in sprejet, da se račun vrnejo, da se jih zapriše in potrdi pred notarjem predno se izplačajo. Glede zapuščine se naroči gl. tajnika, da stori vse, kar je potrebno.

Brat tajnik predloži zadevo društva "Jugoslovani", št. 186. Prečita se pritožba brata Starina, v kateri navaja, da blagajnik Novak noče oddati pravice jamčujoče listine (charterja) društva. Po razpravi je bil predlog stavljen in sprejet, da se vso zadevo prepusti glavnemu tajniku, kateri naj dobi podatke od zadnje društvene seje in potem stori vse potrebno v tej zadevi.

Brat tajnik predloži ponovno zadevo brata Benčana, člana društva "Studenček", št. 105. Prečita se poročilo omenjenega brata, v katerem naznanja, da ni zadovoljen s zaključkom zadnje seje, ter predloži zdravniški izjavo, ki pa niso v soglasju s prejšnji mi. Po razpravi je bil predlog

stavljen in sprejet, da naj ga društvo pelje k dvema zdravnikoma, ako je mogoče specialistoma, da ga preiščeta. Po teh izjavah se bo nadalje ukrepalo.

Brat tajnik predloži pismo sestre umrlega brata Kornštika, v katerem poprašuje v zapuščeni svojega umrlega brata. Po razpravi je bil predlog stavljen in sprejet, da se ji odgovori in pojasni zadevo.

Brat tajnik predloži prošnjo brata Fr. Lipovška, člana društva "Bratstvo Naprej", št. 7, v kateri prosi, če sme prositi pri krajevih društvih za podporo. Po razpravi je bil predlog stavljen in sprejet, da se prošnjo za sedaj odkloni, ker je še nekaj prejšnjih.

Brat tajnik predloži zadevo brata Kočevarja, člana društva "Domovina", št. 29. Omenjeni brat je umobolen ter ima za dobiti še nekaj podpore. Po razpravi je bil predlog stavljen in sprejet, da se mu izplača podpora, kolikor je ima še dobiti.

Brat tajnik predloži zadevo brata Ocepka, člana društva "Popotnik", št. 30. Omenjeni brat ima zlomljen hrbet, ter želi dobiti odškodnino, oziroma posmrtnino. Priložene so tudi zdravniške izjave. Po razpravi je bil predlog stavljen in sprejet, da se mu na podlagi zdravniških izjav izplača posmrtnina.

Brat tajnik predloži ponovno zadevo društva "Planinski Raj", št. 107. Prečita se poročilo društva, v katerem naznanja, da je br. Kušar pustil takoj delo, ko je izvedel, da so delavci na I. C. železnici izprti. Po razpravi je bil predlog sprejet, da brat Kušar še lahko ostane član S. N. P. J., za br. Ambroža pa stopijo pravila v veljavo.

Brat tajnik predloži ponovno protest društva "Avstrijski Slovenci", št. 200. Društvo "Svobodomisleci", št. 87, je zanikalo, da prizadeti niso bili stavkokazi. Vsled tega je zadnja seja zaključila, da se zadevo bolj natančno preišče. Na to so člani društva "Avstrijski Slovenci" predložili notarsko zaprišeno izjavo, da sta dva člana res bila stavkokaza. Na podlagi zaprišenih izjav je bil sprejet predlog, da za njiju stopijo pravila v veljavo.

Brat tajnik predloži zadevo umrlega brata Mauerja, bivšega člana društva "Balkan", št. 133. Pokojni brat je dolgoval g. Kastelcu na hrani in stanovanju; posodil mu je tudi nekaj denarja. Prečita se poročilo društvenega tajnika in notarsko zaprišeno izjavo g. Kastelca. Po razpravi je bil predlog stavljen in sprejet, da se izplača iz posmrtnine dolg na hrani in stanovanju, dolga, ki je nastal vsled posojila, se pa ne more poravnati v smislu pravil iz posmrtnine.

Brat tajnik predloži ponovno zadevo brata Demšarja, člana društva "Naprej", št. 5. Prečita se društveno poročilo, v katerem tudi apelirajo, da bi se omenjenemu bratu izplačala odpravnina. Predložena je tudi izjava zdravnika specialista. Po razpravi je bil predlog stavljen in sprejet, da se mu izplača odpravnina.

Brat tajnik predloži zadevo brata Tomšiča, člana društva "Bratska Ljubzen", št. 134. Omenjeni brat je bil bolan in se mu je izgubila plačilna nakaznica, kar je povzročilo, da je bila kasno predložena gl. uradu. Iz društvenega poročila je razvideti, da se je nakaznica res izgubila. Na podlagi tega dejstva je bil sprejet predlog, da se mu izplača podpora.

Brat tajnik predloži prošnjo članov društva "Bratje Vsi za enega", št. 96, ki živijo v Staunton, Ill. in želijo ustanoviti novo društvo, a nimajo zadostnega števila novih članov. Po razpravi predlog stavljen in sprejet, da se jim ne more dovoliti brez zadostnega števila novih članov ustanoviti novega društva.

Brat tajnik predloži zadevo brata Mihali, člana društva "Mangert", št. 113. Predložena je njegova plačilna nakaznica iz katere se razvidi, da ga zdravnik ne pripozna nesposobnim za delo radi njegove bolezni, ki je le navadni kašelj. Po razpravi je bil predlog sprejet, da se mu ne izplača podpore.

Brat tajnik predloži zadevo brata Kastelo, člana društva "Mangert", št. 113. Omenjeni

brat je bil bolan, ter je bila plačilna nakaznica prekasno predložena. Brat je oddaljen od svojega društva. Prečita se poročilo društva in zdravnika. Po razpravi je bil predlog stavljen in sprejet, da se mu ne izplača podpore.

Brat tajnik predloži račun pravnih stroškov društva "Primož Trubar", št. 126. Po razpravi je bil predlog sprejet, da se izplača račun.

Brat tajnik poroča, da brat Turk, član društva "Ilirija", št. 38, noče plačati plačilnih knjižic za otroke. Po razpravi je bil predlog stavljen in sprejet, da se ga suspendira za jeden mesec, ker se protivi pravilom in ako še noče plačati, se otroke črta.

Brat tajnik poroča, da je v skladu za bolniške podpore primanklaj ter da je treba razpisati posebni assesment, da se pokrije primanklaj v tem skladu. Po razpravi je bil predlog sprejet, da prispeva vsaki član (ica) po 25c v mesecu oktobru in novembru. Skupaj 50c.

Brat tajnik poroča, da mu v uradu primanjkuje omare za jednotlivne listine ter prosi če se mu dovoli nabaviti potrebno omaro. Po razpravi je bil predlog sprejet, da se mu dovoli nabaviti potrebno omaro.

Brat tajnik predloži pismo od društva "Gorenjec", št. 120, v katerem apelirajo, da se društvu izplača pogrebne stroške za umrlim bratom Kuzma. Po razpravi je bil predlog stavljen in sprejet, da se društvu ne izplača nobenih pogrebni stroškov, ker jih tudi ni imelo.

Brat tajnik predloži uredniku poslano pismo rojaka, kateri želi biti zastopnik "Glasila". Po razpravi je bil sprejet predlog, da se ga pooblasti za zastopnika "Glasila", da pobira naročnino in se mu za trud dovoli 30 proc. provizije.

Brat urednik prosi, da bi se mu dovolilo nabaviti omaro za časnik, katero nujno potrebuje. Po razpravi je bil predlog sprejet, da se mu dovoli nabiti omaro.

Jos. Kuhelj, zapisnikar.

Vesti iz domovine.

LJUBLJANA IN KRANJSKO.

Na 100 K globe je bil obsojen pred litijskim okrajnim sodiščem župnik Lovšin s Sv. Gore zaradi razžaljenja časti. Pred tedni je na javnem shodu na Sv. Gori napadal gđ. Theimerjevo tako, kakor se je bil naučil iz "Slovenca". Pred sodnikom je imel še predrznost, da je tajil vse lažnjive napade, ko je bilo vendar vse polno prič na razpolago, ki so bile slišale čedne izbruhe katoliškega duhovnika. S seboj je pripeljal 30 prič, ki niso "nič slišale". Ko mu je sodnik povedal, da ne reflektira na izpovedi prič, ki niso ničesar slišale, je Lovšin dejal, da nastopi dokaz resnice, dokaz resnice za žalitve, o katerih je malo prej trdil, da jih ni izrekel. Dokaz resnice je mu je prihranil zagovornik gđ. Theimerjeve, dr. Kokalj, s tem, da je pokazal lastnoročna pisma dr. Krekova, ker je bil župnik na onem shodu trdil, da ni imel Krek nikdar razmerja s Theimerjevo in da si je Theimerjeva vse izmislila. S prisojeno kaznijo je dobil dušni pastir svetogorskih ovčic neizbrisen pečat obrekovalca, kar je vsekakor priporočljiv "sprejemni izpit" za dušno pastirstvo na Kranjskem in tudi ponekod v Ameriki.

Ljubljana glavni kolodvor. Prični s prvim oktobrom 1913 se imenuje postaja Ljubljana južni kolodvor Ljubljana glavni kolodvor.

Poneverjenje v deželni zadruzi brivcev. Občni zbor deželne zadruge brivcev, ki se je vršil pred kratkem, ni posebno razveseljiv za dobro gospodarstvo v zadrugi, ker se je izkazalo, da je poneveril načelnik Valentič 1424 K 42 vinarjev zadružnega denarja. Valentič je poslal pismeno izjavo, da bo odplačeval poneverjeno vsoto po 10 K na mesec. Občni zbor je izrekel prejšnjemu odboru nezaupnico.

Dva prsta odsekal. Na Glincah sta sekala drva 7letni Stanislav Petelin, čevljarjev sin, in njegov brat Stanko. Med sekanjem je Stanko položil roko na

tmano, brat Stanislav pa je v tem trenutku udaril in mu odsekal dva prsta na desni roki. Dečka so prepeljali v deželno bolnišnico.

Vlom v okrajno sodnijo v Kamniku. Neznani zlikovci so vlomili v kamniško okrajno sodnijo in odnesli vse štamplije. O vlomilcih nimaju sledu.

Vlom v semiško hranilnico in posojilnico. V semiško hranilnico in posojilnico so vlomili neznani malopridneži in so odnesli 1585 K. Prevrtali so močno železno blagajno. Dohod jim je bil lahek, ker morajo biti večna vrata vedno odprta zaradi orožnikov, ki stanujejo nad hranilniškimi prostori. Zaslišala jih je sosedica in pričela klicati orožnike. Pa zlikovci so že opravili svoje delo, pustili luč, poskakali skozi okno in odšli v temno noč.

Alkohol. Mih. Burger iz Tomišlja je popival z Josipom Cotmanom z Iga. Cotman ni prave pameti, česar pa Burger ni vedel. Burger je mislil, da ga ima Cotman preveč v glavi, zato ga je iz gostilne silil domov. Cotman je res šel z Burerjem, znanaj je pa Burgerja napadel z nožem in mu strahovito razmesaril obraz. Burger je moral v bolnišnico. Cotmana pa prepeljali v blaznico.

Otrok je zažgal. Ko je pričel goreti v hiši Antona Perkota v Gernjem Mokronogu je prstovoljno gasilno društvo prihitelo v kratkem času na lice mesta in ogenj omejilo. Rešili so vse. Samo nekaj žita, ki je bilo spravljeno na podstrežju, je bilo uničenega. Poslopje je bilo zavarovano pri "Slaviji" za 700 kron. Zažgal je osemletni rejnec, sin nekega ogljarja, ki je že šest let pri hiši. Deček je jako trmast. Gospodinja ga je tisti dan nekoliko strahovala. Deček je potem, ko so vsi odšli na delo, poiskal v žepu starega očeta žveplenko, šel pod streho in zažgal otavo. Tako je sam priznal prihodnji dan orožniku.

Iz Kandije pri Novem mestu poročajo: Dne 30. septembra je umrl v Kandiji socialist Karl Osterman, glavni uradnik večje bolniške blagajne za novomeški okraj. 46 let star, za jetiko. Bil je socialni demokrat, priznaval to v času, ko se je na Slovenskem redko kdo drugi poleg železnikarja javno priznaval, da je to. Mož je bil, preden je prevzel službo v bolniški blagajni, solieitator v veliki advokatski pisarni. Delal je z vso mogočo natančnostjo in vestnostjo. Poverovale so se mu večkrat velike svote, imel je dosti s tujim denarjem opraviti, nikdar ga ni motilo v zvestobi poželjenje po tujem denarju, dasi je moral skrbeti za sestro in mater s skromnimi denarnimi sredstvi. Osterman ni imel sovražnika, on ni mogel žaliti, bil je predober tovariš. Ljubo se ga bodo spominjali vsi njegovi znanci in prijatelji.

Alkohol ga je umoril. Pred Kastelčičovo trgovino v Kandiji so našli okolo 50 let starega moškega, katerega je vsled preobilo zaužitega alkohola zadela kap.

Novorojenčka sta našla dva dečka v gozdu med Nadgorico in Sotesko. Otroka, ki je bil še živ in moškega spola, sta odnesla babici v Nadgorici. Otrok je bil v črni ročni torbici, zavit v staro obleko in pokrit z belim žepnim robcem. Orožniki so izvedili otrokovo mater, 22letno samsko posestnikovo hčer Ivano Tehavčevco iz Prežganja, sodnijski okraj Litijski. Dobili so jo na Ježici in jo izročili deželnemu sodišču.

Smrtna nezgoda. Kovač Poženel z Črnega vrha nad Idrijo je pred nekaj dnevi pokrival hišo Rudolfovo na Javorniku. Ko je plezal po lestvi, se je lestev prelomila in Poženel je padel z dvema drugima delavcema tako nesrečno, da je obležal mrtev. Delavec sta dobila tudi težke poškodbe, ki pa k sreči niso smrtno nevarne.

TRST.

Grozna nesreča na južnem kolodvoru. Na južnem kolodvoru se je dogodila nesreča, ki je stala življenje nadpremičarja Ivana Megliča, zvestega člana železniške organizacije in socialistične stranke. Prišel je pri premikanju pod vozove, ki so ga vsega razmesarili. Vsaka pomoč tovarišev in zdravnika je bila zaman. Bil je takoj mrtev. Meglič zapuščal ženo in otroke. Zaradi te nezgode vlada med osebjem južne železnice silno razburjenje. Vzroke nezgode, ki so stali življenje ljubljene tovariše, je pripisovati službenemu sistemu, ki ga je v zadnjem času uveljavila uprava južne železnice. Znižuje se neprestano pri vseh skupinah uslužbencev potrebno število delavcev. Skupine premikačev štejejo n. pr. namesto petih mož navadno le po tri. Posledica tega je, da mora nadpremičar poleg svojega opravljati še drugo delo. Ni se torej čuditi, če narašča neprenehoma število nezgod. V komaj enem letu je Meglič že tretji nadpremičar, ki je ponesrečil na delu, da ne navajamo seveda ponesrečenih premikačev. Blazno varčevanje na škodo osovja zahteva svoje žrtve. Uprava južne železnice pritiska bolj in bolj na osovje. Delavec garaj za požrešne obligacionarje južne železnice in žrtvuj za nje tudi svoje življenje! Tako hoče človekoljubna južno železniška uprava! Srečni kapitalisti, ki monopolizirajo južno železnico, si razdeljujejo leto za letom višje dohodke. Milijoni teko v nenasične žepke borzizancev in špekulantov. Vse to še ne zadostuje. Treba je še bolj izkoriščati osovje in v še večji meri izrabljati podjetje. Nemara se misli sanirati finančni položaj s pobijanjem osovja? Pogreba vrlega sobojevnika se je železniško osovje udeležilo v mnogobrojnem številu. Že mnogobrojno spremstvo samo je pričelo o simpatiji in spoštovanju, ki ga je užival pokojni sodrug med svojimi tovariši. Sodrug so položili več lepih vencev z rdečimi trakovi na krsto. Potrost in razburjenje je obvladalo vse. Koristna energija in kreпки značaj je moral v prerani grob. Sodrug so prenesli od mrtvašnice pri sv. Justu na pokopališče; tovariši so ga spremljali do tja peš. Ob odprti gomili se je so-

drug Golouh v imenu organizacije ein stranke poslovil z iskrenimi besedami od cenjenega tovariša in vrlega sodruga. Ob odprtem grobu ponesrečenega delavca — ob grobu, ki je najzgovornejši protest proti kapitalističnemu sistemu izkoriščanja in pobijanja — so se zbrali žalujoči člani proletarske družine, da položijo nanj cvetko sočustvovanja in iskrenega spomina. Poslednje slovo tovarišev je bilo za pokojnika iskreno in častno.

Skrivnosten umor. 15. sept. so našli v bližini tržaškega "Nar. doma" mrtvega moža, ki je bil zadavljen z brisačo. V mrtvecu so spoznali Eg. Gadosa. Ker niso našli nobenega sledu o zločincih in sploh o vsej stvari niso dobili od nikoder pojasnila, so sklepali, da je izvršil mož samomor. Čez nekaj dni na to pa pride na policijo oni Eg. Gadoš, katerega so proglasili za mrtvega, tako da policija končno o tem umoru ni prav nič vedela. Pred nekaj dnevi pa se je zglasila na policiji žena finančnega stražnika Vrenčarja in naznanila, da je izginil neznan kam njen mož Alojz. Pokazali so ženi sliko dozvednega neznanega samomorileca in žena je spoznala v njem svojega izgubljenega moža. Tudi brisača, s katero je bil mož zadavljen, je bila njena. Žena je rekla, da ne veruje, da je izvršil mož samomor, marveč je bil po njenem mnenju umorjen. Živela sta srečno v zakonu. Nekaj dni, preden je izginil, je pisal moč svoji rodbini, ki je bila na počitnicah, naj se vrne v Trst. Obljubil je, da jim pride v Nabrežino nasproti. Od sosedov je izvedela žena, da je bil za časa njene odsotnosti neznanec, precej sumljiv človek na videz, v njenem stanovanju. Sumijo, da je ta morilec in sedaj išče policija tega neznanca.

ŠTAJERSKO.

Občinski tajnik v Teharjih pri Celju, Mihael Feguš, je bil ponesrečen iz občinske blagajne 200 K. Sedaj je bil obsojen na dva meseca težke ječe, na trdo ležišče in post po enkrat na mesec.

Otroka je odložila dne 3. septembra v celjski farni cerkvi neznan ženska. Otrok je bil zavrit v raztrgan namizen prt. Zdaj so dognali, da je odložila otroka 27letna dekla Antonija Zagoričnikova. Zaradi tega je bila obsojena na tri tedne ječe.

J. D. Eldridgeva v Meridau, Tex. je izpovedala, da je zastropila štiri otroke, katerim je bila mačeha. Dva otroka sta umrla 2. oktobra, druga dva pa konec junija. Prva dva je zastropila z lugom, zadnja dva pa z arseniko. Umor je zvršila, ker je oče ljubil otroke prve žene.

V Detroitu, Mich. so oficijelno zaprli 167 hiš greha v rdečelučnem okraju. Polovica lastnic teh hiš bo ostala v Detroitu, druga polovica se bo najbrž preselila v Cleveland in Toledo.

Hiše so zaprli oficijelno, prosti tucije pa s tem činom niso pregnali iz mesta, ker se niso dotaknili vzrokov, ki povzročajo prosti tucije.

VABILO NA VESELICO

katero priredi

"Društvo Bratstvo, v slogi je moč!",

St. 210, S. N. P. J. v McKees Rocks, Pa.

V SOBOTO DNE 1. NOVEMBRA 1913 OB SEDMIM ZVEČER V "SRBSKI DVORANI" NA ELLA ST. IN MUNSON AVENUE

Vstopnina za družine 50c, za posamezne moške 35c in za posamezne ženske 15c.

PROGRAM VESELICE:

1. Pozdravni govor. Govori predsed. društva br. Radanovič.
2. Delovanje S. N. P. J. Govori g. predsed. S. N. P. J., br. Jakob Miklavčič.
3. Pevski zbor "Proletarec" poje delavske pesmi.
4. Godba na lok (orkester), ples in prosta zabava do 12 ure ponoči.

Na veselico vabimo vsa sosedna društva iz okolice McKees Rocks, Pa., Allegheny, Pittsburgh, Moon Run, Pa. Vabimo tudi vse slavno občinstvo iz naše okolice, da se v največjem številu udeležijo te veselice. Prosi se, da pridete točno ob času, da lahko vžijemo par veselih ur skupaj. Od čistega prebitka pojde polovica v društveno blagajno, druga polovica pa v pomoč štrajkujočim rudarjem v Michiganu.

Za dobro potrebo bo skrbel društveni veselilni odbor.

Na svidenje!

MIHAEL POLOVIC, tajnik.

GLASILO
Slovenske Narodne
Podporne Jednote
Izhaja tedensko.

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE
PODPORNE JEDNOTE.

Uredništvo in upravništvo:
2821 SOUTH CRAWFORD AVE.
Chicago, Ill.

Velja za vse leto \$1.00.

ORGAN
of the
SLOVENIC NATIONAL BENEFIT SOCIETY
Issued weekly.

OWNED BY THE SLOVENIC NATION-
AL BENEFIT SOCIETY.

OFFICE:
2821 SOUTH CRAWFORD AVE.
Chicago, Ill.

Subscription, \$1.00 per year.

Križanje dela.

Od pamtiveka sem, odkar je pričel človek delati, se vrši največja tragedija v zgodovini človeštva — križanje dela. Ta tragedija je starejša kakor pisana zgodovina; ustmena poročila in izklesana znamenja v skalo in risbe na nerazbitih kosteh, nam pripovedujejo, da je bilo deto že pribito na križ, ko so človeškemu rodu služili za bivališča še skalnati brlogi, v katerih je iskal zavetja pred elementarnimi silami narave. To je fakt v življenju človeškega rodu. Kdor razume ta zgodovinski fakt, ve, kar je treba znati človeku, ki se bojuje, da se delo sname s križa, pozna in razume socialne boje v človeški družbi.

Cesarji, kralji in drugi paraziti dolgega "plemenitega" imena so razvojevali svoje sužnje in jih gonili drug proti drugemu v boj, da so sebi osigurali udobno življenje. Nikdar niso imeli njih sužnji, katere so nazivali podanike, tlačane itd. najmanjše koristi od teh bojev. Po končanem boju so se smeli vrniti na "svoje" domove, da so zopet garali zanje.

Neizpoben fakt je, da so tisti, ki so delali na polju, ali izvrševali kako obrtno delo, vedno bili slabo oblečeni, so stradali in niso vedeli, kaj jim prinese prihodnji dan, odkar je bila uveljavljena razredna vlada, mejtem ko so tisti, ki so se oblačili v pisane in bleščeče cunjice in govorili, da so poklicani vladati ljudstvo, živeli v izobilju od dela, izkoriščenega ljudstva.

V egiptovskih in rimskih kamnolomih so delavci lomili kamen za gradnjo palač, v katerih niso smeli nikdar bivati. Zgradili so občudovanje izvijajoče piramide in svetišča, v katerih se je darovalo egiptovskim, rimskim, grškim, babilonskim in drugim bogovom in se pripovedovalo ljudstvu, da je volja bogov, da so dvoje vrste ljudi na svetu: ljudje, ki ne smejo delati, za katere je delo nekaj nečastnega, ki so za to na svetu, da uživajo in vladajo druge, in ljudje, ki morajo v bogati in delati za tiste, ki jih vladajo.

Komaj so ljudje izrgali naravi nekaj njenih tajnosti, pričeli so obdelavati zemljo in udomahili živali, da bi malo bolj živeli v večne mboju z naravo, so se takoj oglašili tisti, ki so povdarjali, da so za to na svetu, da vladajo drugi, in ukrali so drugim produkt dela njih rok in možganov.

Delavci niso smeli pisati svoje zgodovine. Kako naj se piše zgodovina, so ukazovali tisti, ki so živeli od dela drugih. Zato je zgodovina pisana tako, da poveljujeva in kuje v zvezde lenuhe, ki so oplenjevali delavno ljudstvo. Največji roparji, ki so oplenili svoj in druge narode, so v zgodovini, ki je bila pisana na ukaz vladajočih, slavni možje. Ljudi, ki so znali spretno razdeliti naropani plen, pa imenujejo v tej zgodovini modre državnike, v kateri zamaniščno pohvalno besedo za delavce, brez katerih bi bil že zdavnaj človeški rod izumrl.

Ko je človek — delavec vpregel v delo paro in elektriciteto, s pomočjo katerih je vstvaril neizmerna bogastva, je pričel tudi reševati misli, da je čas, da se osvoboditi in odnese vseh pijavk. Ali suženj, ki misli ni vseč vladajočim! To ni nič novega! Zgodovina nam pripoveduje, da so sužnji večkrat dvignili proti svojim

gospodarjem. Ali noben list v zgodovini ni tako krvav in strašen, kakor tisti, ki nam pripoveduje, kako so gospodarji kaznovali voporne sužnje in jih primorali, da so šli zopet delat zanje. Gospodarji so si izmislili posebne muke za tiste, ki so se vpri. Zakon in pravica sta bila v veljavi le za gospodarje, s sužnjem je pa lahko ravnal vsakdo, kakor mu je bilo drago.

Da je to resnica, nam potrjuje dogodek na Golgoti. Križ je bil orodje, s katerim so mučili le sužnje. Nobenega patricija niso nikdar pribili na križ. Le roke, ki so delale, so pribijali na križ.

Ko je veliki agitator za pravice izgoričanih spodil menjalce denarja iz svetišča in je odprto oznanjeval punt proti gospodujočim tedanje dobe, so ga gospodujoči dali pribiti na križ, in križ je postal simbol "navadnega ljudstva", ki je moralo garati za rimske patricije, svoje velike duhovne in svoje odličnjake. Agitator na križu je postal simbol križanega dela.

Ali časi se spreminjajo! Danes ne pribijajo več delavcev na križ, ki oznanjajo punt proti gospodujočim slojem. Križ so danes zamenjali z vislicami, ječo in črno listino, ki izvršujejo za gospodarje isto delo, kakor ga je nekdanji vršil križ. Progoni puntarskih delavcev so danes odvisni od probujenja in združenja delavcev in splošne ljudske zavesti.

Kjer je delavstvo nezdrženo in splošna ljudska zavest še zelo šibka, tam so vislice v veljavi, slednjim pa ječa in črne listine. S slednjimi obsojajo gospodarji puntarske delavce, ki se borijo za boljše bodočnost svojega razreda, na počasno smrt lakote. Slednja kazen se navidezno ne dozdeva tako kruta, v resnici je pa še bolj rafinirana, kot vislice, ker ne zadene le delavca, ampak celo njegovo družino.

Danes so delavci na jasnem, da si lahko izvojujejo svobodo, ako se organizirajo strokovno in politično. Delavstvo stare vrste, ki je ponižno prenašalo križanje dela — trpljenje in revščine — izumira. Delavske vrste prešinja nov puntarski duh solidarnosti in hrvatstva. Delavstvo se pripravljajo k vstajanju, pravemu vstajanju, ki mora priti, ker tak je zakon narave — trd in neizpoben!

Majhna pogača kapitalizma.

Ako se navaden človek hoče zadolžiti, potem mora, nekaj storiti, da bo pokrtil svoj dolg. Podpisati mora menjico ali dolžno pismo, ali se pa zavezati na kateri drug način, da bo plačal svoj dolg.

Ali pri kapitaliziranju trustov to je drugače. Pred vsem se ne vpraša ljudstva, ako je zadovoljno s takim kapitaliziranjem. Nekaj premetenih navihancev, ki se znajo izogniti, da ne pridejo radi sleparstva v roko pravici, se snide v bogate meblovani sobi, ne da bi obvestili katerega drugega o svojem početju in kapitalizirajo korporacijo in izdajo sebi cele sveznje delnice in obveznice z namenom, da jih plača delavno ljudstvo.

Nedavno, v juniju 1912, je Stan leyjev kongresni komite presenčil amer. javnost, da imajo J. P. Morgan in njegovi tovariši pri organizaciji jeklarskega trusta razrezati majhno pogačo — katero so spekli zase v eni transakciji v vrednosti \$636,000,000.

Šest sto šest in trideset milijonov! Razmišljajte o tem. Zakaj? Ako bi to vsoto spremenili v denar, potem bi železniški vlak naložili s samimi dolarji.

Kako so prišli do te ogromne vsote? Ali so mogoče delali zanje? Ne da bi bil kateri človek videl njih delo! Ako bi 5000 Morganov delalo, odkar je zapel zvon svobode v Philadelphiji, torej skozi 135 let, in bi vsak teh Morganov zaslužil \$2.50 na dan in inaril vsak cent, ki ga je zaslužil, bi Morganom še mnogo manjkalo do omenjene vsote.

Morgan in njegovi prijatelji niso delali, da bi zaslužili omenjeno vsoto. Sešli so se v okusno opremljeni sobi in izdali sebi obveznice iz papirja — svedca večinoma vodo — vodo pa morajo plačati delavci: za vsako kapljo vode morajo dati zvojnjo kapljo. Ali ne verjamete? Ogledajmo si stvar.

Nasha maraščajoča mornarica potrebuje velike bojne ladje. Pravijo, da jih potrebujemo, da nas bo napadel sovražnik. Za bojnoladje potrebujemo jeklene plošče in druge izdelke iz jekla. Te plošče in druge izdelke iz jekla izdeluje jeklarski trust. Temu trustu pa mora vlada plačati za vsake izdelke iz jekla, ki so potrebni pri gradnji drednotke. Vlada (to je ministri in kongresniki) ne plačujejo za te izdelke iz jekla iz svojega žepa. Vlada napravi davčni zakon in davke mora plačevati ljudstvo. Vlada pravi plačaj in mi — ljudstvo — plačamo!

Železnice rabijo vsako leto mnogo železa in jekla. Železniške družbe zopet nalože davek ljudstvu. Trgovci morajo plačati za prevoz blaga, potniki pa vozino. Blago, ki pride v prodajalno, mora konzument plačati toliko dražje, kolikor je trgovec plačal za prevozino. To je samoposebica! Trgovci morajo podražiti blago za toliko, kolikor so plačali za prevoz, ker drugače jim preti polom.

V mestih imamo ogromne nebotičnike, katerih ogrodje je zgrajeno iz jekla in železa. Lastniki teh nebotičnikov odajo sobe v najem advokatom, zdravnikom in drugim. Jeklarski trust izseva lastnike nebotičnikov, lastniki svoje najemnike, najemniki pa zopet občinstvo, ki išče pri njih nasvetov ali kupuje blago. Vsi: lastniki nebotičnikov, najemniki in občinstvo, plačuje davke jeklarskemu trustu.

Pri gradnji velike cerkve se rabi jeklo in železo. In vernik, ki hodi v cerkev, plačuje zopet hrač jeklarskemu trustu.

Tako bi lahko nadeljavali in se vedno koncem konca pri analizični prepričali, da navsezadnje pride vsak dolg, direktno ali indirektno, na delavska pleča, ker so delavci najnižji na družabni lestvici.

Ta igra se ponavlja, odkar so na svetu gospodarji in sužnji, ljudje, ki živijo od dela drugih in ljudje, ki s svojim delom živijo druge.

Hogarth, znameniti angleški slikar, je pred sto osemdesetimi leti ustvaril umotvor, ki nam predstavlja razne ljudi. Na vrhu je bil kralj, ki je rekel: "Jaz vladam vse." Pod njim je stal vojak in je rekel: "Jaz se bojujem za vse." Nekdo drugi je bil škof in je rekel: jaz molim za vse. Zdolaj je bil pa ponižen, sestradan delavec, ki je rekel: "Jaz delam za vse." Umetnik je naslikal strašno, pa vendar golo resnice.

Danes je na vsako kost in mišico delavcev, njih otrok in vnukov vknjižen dolg. Plačaj, plačaj in plačaj za različne majhne pogače kapitalizma — plačaj, ali pa umri gladu za plotom, je še danes geslo sedanega po "božji volji" nastalega družabnega reda.

Ali ste že kedaj razmišljali o tem, kaj bi se zgodilo, ako bi se skupina delavcev sešla v sobi in bi sebi nakazala milijone dolarjev vrednih delnic. Ako bi vladna mašinerija kapitalistov razkrila kaj takega, poslala bi jih v blaznico, da bi tam premišljali o svojih sklepih. Te vrste pogače imajo pravico rezati in deliti med seboj le kapitalisti.

Ali zamerite kapitalistom, da ravnamo tako, dokler se jim dovoli tako ravnanje?

Ali ne mislite, da bi bilo pametnejše, ako bi ljudstvo obratovalo zase vse industrije in bi tako preprečilo kapitalistom rezati pogačo in deliti jo med seboj?

Ako ste za to, da ostanje pogača ljudstvu, ki vrši vse duševno in ročno delo, ki vzdržuje ves svet s svojim duševnim in ročnim delom, potem je treba, da se borite za strmoglavljenje kapitalizma — sistema, ki daje pravico majhni skupini milijarderjev in milijonarjev, da odira in izkorišča vse delavno ljudstvo širom sveta.

Majhne iznajdbe -- velika premoženja.

Ni še dolgo tega, kar je zveza evropskih izdelovalcev steklenice izplačala iznajditelju avtomatičnega stroja za izdelovanje steklenice, Amerikancu Owendu 15 m. mark za evropske patente. Veliko je takih malenkostnih iznajdb, ki so prinesle iznajditeljem milijone nad milijone. Nasprotno je mnogo res velikih iz-

najditeljev, ki so izdatno povzdignili človeško kulturo, umrlo v bedi. Tako n. p. Ressel, ki je iznašel ladjni vijak. Prehsl, ki je iznašel užigalice in Madersperger, ki je konstruiral prvi šivalni stroj. Veliko težje se uveljavijo res pomembne ideje, kakor pa primeroma neznatne iznajdbe, ki so takoj jasne vsakemu povprečnemu človeku.

Ressel, Madersperger in še cela vrsta drugih genialnih iznajditeljev so umrli nepoznani v največjem siromaštvu; ali De Quillfeldt iz Novoga Jerseyja, ki je iznašel vsakomur znani patentni zamašek za steklenice za pivo, je zaslužil 60 milj. mark. Neki gospod Heaton, ki se je dostikrat jezil, ker se je morala njegova žena toliko mučiti, kadar je zapenjajala otrokom čevlje, je iznašel majhno zaponko, ki drži gumb na čevlju. S to iznajdbo si je zaslužil ogromno premoženje. Vrečice, ki se rabijo posebno pri pošiljanju "vzorcev brez vrednosti" se zapirajo z dvoostno sponom, katera se porine skozi papir in osti se razpno. Navadno se je pa papir pretgal, ko je šla spomo skozi. Papir ostane pa cel, če se zavaruje odprtina s kovinastim robom. To je tako enostavno, da vsak otrok pojmi, ali vendar se dolgo časa ni spomnil nihče na to, dokler ni Dennison dal patentirati kovinasti rob in zaslužil denarja v izobilju.

Že prej omenjeni Quillfeldt bi bil zaslužil s svojo iznajdbo lahko še 3krat 60 milijonov, ako bi ne bil iznašel H. Painter še neki drug patentni zamašek, ki je nesporno konkuriral s Quillfeldtovim. Steklenice za pivo in mineralne vode so bile dolgo časa zamašene z zamaškom iz plute. Painter iz Baltimora je pa na zamašek pritisnil kovinasto kapico. Iznajdbo si je dal seveda patentirati. Šest dolgih let je nosil patent v žepu, preden je našel bogatega moža, ki mu je posodil potrebni denar, da je iznajdbo praktično izvedel. Ustanovila se je družba za izdelovanje kovinastih kapic in danes plačuje vsakdo, ki v Združenih državah kupi steklenico s tem zamaškom, davek tej družbi in Painterju. Večkratni milijonar je postal tudi oni mož, ki je opazil, da drže lasnice, ki si jih vtika njegova žena v kite, slabo. Namesto gladkih in ravnih lasnic je iznašel zakrivljene, valovite. Ta iznajditelj ima danes največje tovarno za igle v Združenih državah. — Siromak je bil sedanji milijonar Adams, preden je izumil "Chewing gum", gumi za žvečenje. Amerikancem se je gumi za žvečenje zelo pribiljubil; oslajenega s cukrom valjajo ves dan v ustih, dokler ga ne zamene s svežim. Ni posebno čeden prizor na žene, ki žvečijo: nad dobrim okusom se je v prvi vrsti pregrešil iznajditelj, ki mu pridobljeni milijoni lajšajo težko pot.

Odlomki iz zgodovine Zdr. držav.

Mejtem ko so se vršili ti dogodki v dolini Ohio, so tudi drugod pripravljali ekspedicije proti Francozom. Ena ekspedicija je bila namenjena proti Akadiji, Novi Škotiji, kakor so jo imenovali Angleži, ki je bila še vedno v posesti Francozov. Ta kraj je ležal v zalivu Fundy, na katerem sta bili zgrajeni dve francoski trdnjavi. To je bila najstarejša francoska naselbina v severni Ameriki, ker so se tu naselili Francozi že šestnajst let prej, preden so se izkrcali takozvani romarji. Vzlice temu so Angleži trdili, da je ozemlje njihova last.

V maju 1755 je odšla pod vodstvom polkovnika Ivana Winslova tri tisoč mož broječa četa iz Bostona, da osvoji trdnjavi in utrdi gospodstvo Angležev nad vso Novo Škotijo. Trdnjava je padla in Akadijci so bili pri volji pripoznati novo vlado in ostati nevtralni v vojni med Francijo in Anglijo. Naobratno so Angleži izjavili, da ne zahtevajo, da bi Akadijci prisegli zvestobo, se udeležili bojev proti Francozom, kakor tudi jih niso bode ovirale pri spoljevanju njih verskih dolžnosti.

Akadijci je bilo kakih sedemnajst tisoč. Bili so mirni in delavni ljudje. Svoje naselbine so pričeli s trgovino kozuhovine in ribištvo. Ko so si nekoliko opomo-

gli, so se pričeli pečati s poljedelstvom, ki se je hitro razvilo. Bili so ponosni na svoje polje in vrtove, ki so jim prinašali blagostan. Za javne zadeve se niso brigali in sploh niso vedeli, kaj se godi po svetu. Živeli so kot srečno ljudstvo, ki ne pozna morečih skrbi, ko so prišli pod žalostno gospodstvo Anglije. Hudodelstva so bila nepoznana med njimi, svoje spore so reševali med seboj s posredovanjem starejših naselbinkov. Zgodnje poroke so smatrali kot najbližje srodstvo za vzdrževanje morale. Kadar se je mladi par poročil, so prišli bližnji sosedje na pomoč. Pomagali so mlademu paru zgraditi hišo in urediti dom. Francozom so bili v sorodu po jeziku in veri. Dasiravno bi bili rajše pod gospodstvom Francije, so se vseeno točno ravnali po določbah pogodbe, po kateri so priznali vrhovno gospodstvo Anglije.

Angleži je skominalo po lepih posestvih Akadijcev. Angleške oblasti so izdelale načrt, da z njim preženejo te mirne ljudi z njih domov. Pri predaji niso zahtevali Angleži od njih udanostne prisege, ker so vedeli, da kot Francozi in katoliki ne bodo prisegli, da bi se borili proti svojim bratom v Kanadi. Angleške oblasti so sklenile, da bodo sedaj zahtevale od njih prisege, ker se jih na ta način lahko prisili do vstaje. Kdor ne bo prisegel, ho moral zapustiti svoj dom in iti s truhobom za kruhom. Ko se je izvedelo za načrt vlade, so jim duhovni poveljci prisegli: "Boljše je, da voda zalije travnike in baklja zapali vašo domovja, kakor da britski vladi prisrežete zvestobo in pogubite svojo dušo."

Angleški uradniki, ki so prišli, da jih zaprisežejo, so nastopali zelo ošabno in kruto. Pobrli so jim lastniške listine, konfiscirali so njih imetke. Ako niso ob pravem času pripeljali drv, so poslali vojake, da razvale njih hiše in se les porabi za kurjavo. Pobrli so jim puške in zaplenili so njih čolne pod pretvezo, da bi jim lahko služili za komunikacijo s Francozi v Kanadi. Ko so bili Akadijci teh preganjanj že siti do grla, so se odločili, da bodo prisegli zvestobo. To pa ni bilo po volji njih zatiralec. Zato so jim odgovorili, da po angleškem zakonu ne morejo prisesti osebe, ki so že enkrat prisege odklonile, marveč se mora s takimi osebami postopati kot z vpornimi papisti.

Ta izjava je pripomogla, da se je kriza približala s hitrimi koraki. Angleži so se odločili, da store odločen korak. Izdali so oklic, da se morajo stari in mladi možje, vsi dečki nad desetim letom zbrati dne 5. septembra 1755 na določenem mestu v svojem okraju, da čunjejo želje svojega kralja. Večina v vseh naselbinah so se pokorili pozivu. Dogodek v vasi Grand Pe nam najbolj jasno dokumentira nenasitno požrešnost angleških vladnih krogov. V cerkvi se je zbralo štiri sto in osemnajst neoboroženih mož. Poveljnik Winslow je dal cerkev dobro zastražiti, potem je pa stopil prednje: "Sklicali smo vas, da vam sporočimo zadnji zaključek njega veličanstva zavoljo francoskih prebivalcev v tej provinci. Vaša zemljišča, vaša stanovanja, vaša živina vseh vrst je zapadla kroni, vi pa morate zapustiti provinco. Dobrosrčnost njega veličanstva me je pooblastila, da naj vam dam svobodo, da smete s seboj vzeti le toliko svojega denarja in orodja, da ne bode te z njim obtežili ladje." Po tem nagovoru je proglasil vse, z ženami in otroci, devetnajst sto in tri in dvajset oseb za jetnike kralja. Akadijci so bili vsled te izjave silno ogorčeni, a geniti se niso mogli, ker so bili brez orožja. Zaprl so jih v cerkev kot jetnike. Prvi dan jim niso dali sploh nobene hrane, kasneje so ji mdali le toliko jesti, da so jih ohranili pri življenju. Dovolili jim niso, da bi se vrnili k svojim bratom v Kanado, ker so smatrali, da bi na ta način pomnožili francosko prebivalstvo v Kanadi, po kateri so Angleži koprneli.

Dne 10. septembra so jetnike postavili v vrsto po šest in šest. Angleži so se poslužili vseh nizkih sredstev, da so jetnike še tem trpkje občutili svojo žalostno usodo. Razdvojili so družine. Mladniče in dečke so vojaki gnali s pobešenimi bajoneti na ladjo. Šli so skozi vrste svojih mater in sester, ki so na kolenih prosile pomoči od zgoraj. Potem so z bajor-

neti gnali očete na drugo ladjo. Ker je bila ladja prenapolnjena, so pustili žene in otroke na suhem, dokler ne pride druga ladja. Tedne so morale čakati na obrežju in napolil je december, ko so ukreali zadnje. Kdor je skušal pobegniti, so ga vojaki ustrelili. Neki angleški častnik je pisal: "Nasi vojaki jih črtijo. Ako se jim nudi ugodna prilika, jih takoj ustrelje."

V nekaterih naselniških vaseh so domnevali, da Angleži ne nameravajo nič dobrega in niso se odzvali pozivu. Nekateri prebivalci so bežali v Kanado, drugi so iskali zavetja pri Indijancih, ki so jih gostoljubno sprejeli, zopet nekateri so bežali v gozde, v nadi, da se tam skrijejo, dokler se ne poleže vihar. Angleži so takoj opustili njih domove in zemljišča: krasne vrtove in rodovitne poljane so spremenili v puštinje, da bi tako prisilili begune, da bi se podali.

Sedem tisoč Akadijcev so spodili z njih domov in jih raztresli po britskih kolonijah od New Hampshire do Georgije. Družine so razdružili popolnoma in mnogo let so bili časniki polni oklicev, s katerimi s Akadijci iskali svoje. Otroci so iskali stariše, naobratno pa stariši svoje otroke. Taki oklici so imeli malo vspeha, ker so Angleži izdelali takšen načrt, da bi si bolj temnega in strašnega ne mogel izmisliti sam vrag.

Preko sedem tisoč Akadijcev je pobegnilo v Kanado, ki so bili po osvojitvi Kanade izpostavljeni najkrutejšemu preganjanju s strani Angležev.

Nekaj Akadijcev, ki so bivali v Pennsylvaniji, so poslali takratnemu angl. poveljniku grofu pl. Loudonu prošnjo za olajšavo njih bednega položaja. Ošabni in naduti aristokrat se je tako razsrdil, ker je bila pošnja spisana v francoskem jeziku, da je dal prijeti pet izmed njih in odvesti jih na Angleško s priporočilom, da se jih vrstijo kot navadne pomorščake na angleške bojne ladje.

Angleški trgovci so izrecno izrekli željo, da se Akadijce popolnoma zatre. Ko je bilo delo dovršeno, so kralju poslali čestitko.

Mejtem ko je Anglija na tak način razdejala srečno in mirno življenje Akadijcev, je operirala tudi drugje proti Francozom. Tam kjer postaja reka Hudson prilagodna za plovbo, se je v juliju 1755 zbrala 6000 mož močna armada, ki je bila nanovačena v Massachusettsu, Connecticutu in New Hampshire. Zgradili so trdnjavo, katero so po vrhovnem poveljniku prekrstili v Fort Lyman. V avgustu je dospel Johnson s topovi in proviantom in prevzel je vrhovno poveljstvo. Trdnjavo je takoj prekrstil v Fort Edward. V trdnjavi je pustil kakih 100 mož, z ostalimi četami se je pa napotil proti jezeru George, preko kate-rega je hotel spraviti svojo armada v čolnih.

Francoske predstraže in stezo sledeci so opazovali gibanje angleških čet, Baron, Dieskau, governor Kanade, je pozval vse moške v montrealnem okraju, ki so bili spozobni nositi puško, pod orožje. Odločil se je, da napade Johnsona, še predno bo dosegel Crown Point. Z dve sto regularni vojniki in dvanajst sto Indijanci je odšel proti forti Edward. Ko so Indijanci izvedeli, da imajo v forti topove, pred katerimi so imeli strah, so se izrekli proti napadu na forto. Dieskau je takoj spremenil svoj načrt in odločil, da napade Johnsona v taboru, ki je bilo brez topov.

Angleški ovađuhi, so obvestili Johnsona, da Dieskau namerava napasti forto Edward. Ker Johnson ni vedel, da je Dieskau spremenil svoj načrt, je pod poveljstvom polkovnika Ephraima Williamsa poslal tisoč in dve sto Indijancev forto na pomoč. Francoski ogleduhi so kmalu izvohalo angleško pomožno kolono in Dieskau-a pravočasno obvestili o namenu Johnsona. Dieskau je svoje čete razpostavil v zasedi. Ko je bila pomožna kolona od vseh strani obdana, so planili nanjo Indijanci in Francozi. Hendricks, zapovednik Angležom prijaznih Indijancev, je padel med prvimi. Ko so Indijanci videli, da je padel njihov vodja, so se spustili v beg, katerim so sledili tudi Angleži.

(Dalje prihodnjič.)

— **Kongresnik Keating** iz Colorado bo zahteval, da kongres preišče vzroke, ki so povzročili štrajk premožarjev v Coloradu, pri katerem je prizadeta Colorado Fuel and Iron Co. v južnem Coloradu. Keating trdi, da ima družba polno moč nad sodniki in drugimi javnimi uradniki. Razmere so bile take, da so premožarji bili prisiljeni zaštrajkati, da se ubranijo popolnemu zaslužku pod vlado politične oligarhije.

— **Požar je** v Pottsville, Pa. napravil 200 tisoč dolarjev škode. Velik del mesta je upeljen.

— **Profesor in zvezdoznanec**, T. J. See v Montgomeryju, Mo., trdi, da na Veneri bivajo razumna bitja.

RAD BI VEDEL,

kje se nahaja Franc Verhove, ki je visoke, šibke postave, drobnega obraza in brez brk. V Ameriki je približno eno leto, po poklicu je krojač. Prosim cenjene rojake, ako kdo ve za njegov naslov, da mi ga javi, zakar mu bom hvaležen, ali pa naj se mi sam javi.

Valentin Verhove,
Brilliant, O. Box 2.
Jefferson Co.

Zopet vse dobro.

G. Mihael G. Habursky iz Madisona, Me., nam je pisal tako: "Naznaniti vam želim, da sem trpel vsled mučne želodčne neprijetnosti in užival sem vedno Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino po navodilu. Od začetka je učinkovalo prav močno na moj drob, a sedaj je zopet vse v najlepšem redu. Počutim se zdaj mnogo krepkejšega in lahko uživam mnogo več jedi. Popolnoma zdrav sem, zopet in želim priporočiti to zdravilo vsem, ki se počutijo bolnim v svojem želodcu." Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino splošno zadovoljuje tiste, ki ga pravilno uživajo. Izčišča telo, ureja prebavo, krepi živce. V lekarnah. Jos. Triner, izdelovalni kemik, 1333-1339 S. Ashland ave., Chicago, Ill. Prav zanesljivo zdravilo za bolečine v mišicah in sklepih, pri revmatizmu in nevralgiji, je Trinerjev liniment. (Advertisement.)

1913 — SVETOVALEC — 1913!

Vse, kar morate vedeti o paketni pošti, poštah hranilnicah! — **Kako postanem državljan!** — Najnovejša slovenska izdaja (1913) z novimi zakonitimi odredbami. Vse v eni lični priročni knjižici. Koristno za vsakogar. **Unjski tisk.** Cena samo 25c. — Naroči se samo pri Bert. P. Laker, 1595 3rd ave., New York, N. Y. (Adv.)

ZA VSEBINO oglasov je uredništvo le toliko odgovorno, kolikor zahteva zakon.

Pozor Slovenci!

Sveže **Amerikan pivo**, domače vino in dobre smodke, se dobi vedno pri Tony Qualiza, 731 N. Warman Ave., Indianapolis, Ind.

NAZNANILO IN VABILO.

S tem ste vabljeni vsi rojaki, ki stremite po boljšem življenju, neodvisnosti, samostojnosti in uživati sad svojega truda, da si pri dete pogledati lepe in obilne pridelke tukajšnjih rojakov in farmerjev ter se prepričate na lastne oči, in potem sodite po svojem premisleku, kje da je bolj za vas? Mučiti se in garati za par borih dolarjev po zaduhlih tovarnah, ru dokopih in drugih življenju in zdravju škodljivih krajih kjer zaslužek komaj zadostuje za vsakdanje potrebe, ali pa biti samostojen in neodvisen sam svoj gospodar in delodajalec na zdravem in svežem zraku, v prijaznem in rodovitnem kraju, kjer se vaše delo stotero izplača in kjer v par letih za marljivim delom in dobrem gospodarstvu postanete od vsakega neodvisen, sam svoj gospodar in premožen farmer, kate-rega vsakdo časti in mu ni treba poslušati bosov, krvav pot potiti ter z istim drugimi žepi polniti, ki Vas v zahvalo za to, v slučaju bolezni ali neomoglosti odslove ne oziraje se, kaj bode iz vas potem, ter Vaše mesto nadomeste z mladimi in čvrstimi močmi.

Pomislite nekoliko ter pripravite si boljše bodočnost ter pot

do uživanja sadu Vašega truda in svojih žuljev, da Vam ne bode potreba na stara leta skrbeti, kje bodeš spal? kaj bodeš jedel? in kaj bode z mojo družino, ako delo izgubim, zbolim ali celo umrjem? Še je čas se takih skrbi rešiti in si pripraviti boljše življenje.

Kupite si kos dobre in rodovite zemlje, v zdravem in prijaznem kraju, kjer imam še precej zemlje na prodaj, po nizkih cenah in ugodnih ter malih obrokih, tako da si lahko vsakdo svet nabavi v tej slovenski naselbini, kjer je zadnje štiri mesece nad 80 rojakov posestva kupilo, kar vam je lahko jasan dokaz, da je svet rodovit, kraj prijazen, dobra in zdrava voda, ugodno podnebje in klima, vedno dober trg in izvrstna železniška zveza z vsemi večjimi trgi in mesti, in vsakovrstne druge potrebne ugodnosti. Kdor želi natančnejša poročila o tem, mu drage volje na zahtevo pošljem. Pišite čim prej, dokler svet ne bode popolnoma razprodan na A. Mantel, L. Box 221., Wausaukee, Wis.

V dodatek za naznanilo s tem sporočam vsem rojakom, ki so mi že svoj prihod naznanili, kakor tudi onim ki so že svet kupili in se še ne naselili, da sem pisarno v Chicagi preselil sem, kamor sem se tudi za stalno naselil, tako da mi bode mogoče vsakemu v vseh možnih potrebščinah iti na roke in pomagati v vseh ozirih. Ko se odločite sem priti, kupite vožni listek naravnost v Wausaukee, Wis., naznanite mi svoj prihod, da Vas na postaji pričakam in se za Vas zavzamem. (Advertisement.)

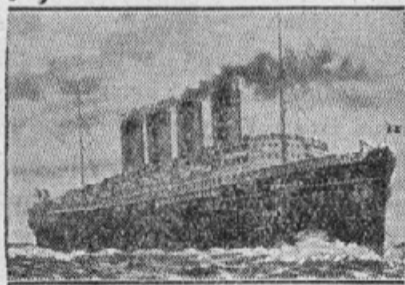
RAD BI IZVEDEL

za rojaka **Anton Homovec**. Imam mu sporočiti važne družbene stvari; prosim ako kede izmed cenjenih rojakov ve za njegov naslov, da mi ga javi! Zakar mu bom zelo hvaležen, ali pa naj se mi sam javi; tem hitreje tem boljše! *osip Skerl, Box 208, Dunlo, Pa 3x (Advertisement.)

Veliki **Slovensko-Angleški Tolmač**, obsega slov.-angl. slovnico, razgovore, pisma in navodilo kako postati državljan poleg največjega slov.-angl. in angl. slov. slovarja. Knjiga je nujno potrebna vsem onim, ki se res želijo naučiti angleščine. Cena v platnu trdo vezana (420 strani) je \$2 ter se dobi pri V. J. Kubelka, 538 W. 145. St., New York, N. Y. (Advertisement.)

FRANCOZKA LINIJA

Samo 6 dni preko morja! Ima vse samo brze parnike: Odidejo vsako sredo ob 10 uri zjutraj iz pristanišča.

S. S. FRANCE S. S. LA PROVENCE (novi na štiri vijake)
S. S. LA LORAINÉ in S. S. LA SAVOIE
So tudi, drugi in tretji razred modernih novih parobrodov, odidejo tudi vsake soboto ob 8 uri popoldan.
S. S. ROCHAMBEAU S. S. OHIOAGO (novi na štiri vijake)
S. S. NIAGARA S. S. LA TOURAINE
MAURICE W. KOZMINSKI
Glavni zapadni zastopnik
139 N. Dearborn St., Chicago, Ill.

DR. ADOLF MACH

ZOBOZDRAVNIK

Uradne ure: 9 do 12 dop.
1 do 6 pop. 7.30 do 9 zvečer. Ob nedeljah po dogovoru.

2601 S. Lawndale Av. vogal 26th St. CHICAGO, ILLINOIS.

Važno uprašanje!
Do mi opravi najbolje in najceneje?
Konzularne, starokrajске sodnijske in vojaške
Javni notar Kaker
307 Hanover St. Milwaukee, Wis.

Austro-Americana Parobrodna Družba

Direktna črta med New Yorkom in Avstro-Ogrsko.

Nizke cene.

Dobra postrežba, električna svetiljava, dobra kuhinja, vino brez plačilo, kabine 3. razreda na parobrodih Kaiser Franz Josef I. in Martha Washington.

Na ladjah se govore vsi avstrijski jeziki.

Družbni parobrodi na dva vijačka: Kaiser Franz Josef I., Martha Washington, Laura, Alice, Argentinina, Oceania, Polonia, Canada. Novi parobrodi se grade. Za vsa nadaljna pojasnila se obrni na glavne zastopnike:

Phelps Bros. & Co.

2 Washington St., New York, N. Y. ali na njih pooblaščenih zastopnikih v Zjed. državah in Kanadi.

Vsem rojakom na znanje,

Vedno na razpolago sveže pivo, domače vino in izvrstne smodke pri Louis Fon, 739 N. Warman Ave., Indianapolis, Ind.

J. S. JABLONSKI

Slovenski fotograf izdeluje vsa v fotografsko stroko spadajoča dela dobro in poceni
6122 St. Clair Avenue.
CLEVELAND, OHIO

Unijske smodke najfinejše kakovosti z znakom S. N. P. J.

dvoje vrst po 5 in 10c — izdeluje po primerno nizki ceni

15¢ od stržene vrste gre v rezervni fond S. N. P. J. I. Plemenita naročila se izvršujejo točno po C. O. D. Naročila se ne manj kot 1000 smodke po 5 ali 10c po 10c.

Podpirajte domače in bratsko podjetje! Vprašajte za cene!

John Breskvar,
3528 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, O.

ROJAKI V CHICAGO

— obiščite —

Bernardovo Vinarno

POŠILJA PO POŠTI NA ZAHTEVO.

Ako živite izven Chicaga, pišite po naš cenik za dobro vino in žganje, na:

JOS. BERNARD, 1903 BLUE ISLAND AVENUE, (DEPT. Z.) CHICAGO, ILLINOIS.

Delavci na prostem,

iz postavljeni mrazu in vlagi, se lahko izognejo dolgotrajnim bolečinam vsled reumatizma in nevralije, ako rabijo dr. Richterjev "PAIN-EXPELLER", kakor hitro počutijo prve znake bolečine.

To sredstvo ima za seboj 43letno zgodovino.

Uporablja se ga po celem svetu ter ga je dobiti v vseh lekarnah Združenih držav, za 25 in 50 centov steklenica.

Rabite ga tudi, ako si izvinete mišice, sklepe, kadar čutite bolečine v bokih in v prsih, zobobolj, v ušesih in za krč v želodcu.

Bodite pazlivi ter izogibajte se ponaredb.

Pravi Pain-Expeller je dobiti le v zavojih kot je naslikan tukaj. Izdelan pri

F. Ad. Richter,
78-80 Washington Street, New York.

10 Cigarettes

Kadite samo najbolje

NEBO
CORK TIP
CIGARETTES

Brez ednakosti najboljši

5 Cents

Ameriška Državna Banka

1825-1827 Blue Island Avenue
vogal Loomis ulice
Chicago.

VLOŽENA GLAVNICA \$1,850,000.00

JAN KAREL,
PRESESEDNIK.

J. F. ŠTEPINA,
BLAGAJNIK.

Naše podjetje je pod nadzorstvom "Clearing House" čikaški bank, torej je denar popolnoma sigurno naložen. Ta banka prevzema tudi uloge poštne hranilnice Zdr. držav. Zvršuje tudi denarni promet S. N. P. J. Uradne ure od 8:30 dopoldne do 5:30 popoldne; v soboto je banka odprta do 9 ure zvečer; v nedeljo od 9 ure dopoldne do 12 ure odpopoldne. Denar vložen v našo banko nosi tri procente. Bodite uvjereni, da je pri nas denar naložen varno in dobičkanosno.

SLOVENSKO - HRVAŠKI STAROKRAJSKI ODVETNIK, (ADVOKAT)

DR. PERO PERIC

office Room 1503-4 City Hall Square B't'd'g
139 N. Clark Street, Chicago, Ill.

Odvetniška pisarna za vse avstro-ogrsko in ameriške pravne posle zastopa na vseh sodiščih. Tirja delavske poškodbe v slučaju nezgode in smrti. Prevzema vse odvetniške-sodnijske posle za stari kraj. Kdor želi o moji pisarni podatkov, naj se popraša pri Mr. Martinu Potokarju. — — — — — Pišite v slovenskem jeziku.

KRASNI GRAMOFON

za \$10.00
tako in \$2 mesečno.

\$75 "Columbia" stroj za \$38 z 12 pesmi prosto.

\$40 Gramofon za \$28 in zraven plošč prosto.

Pišite še danes po krasen katalog.

TRANSATLANTIC CO.

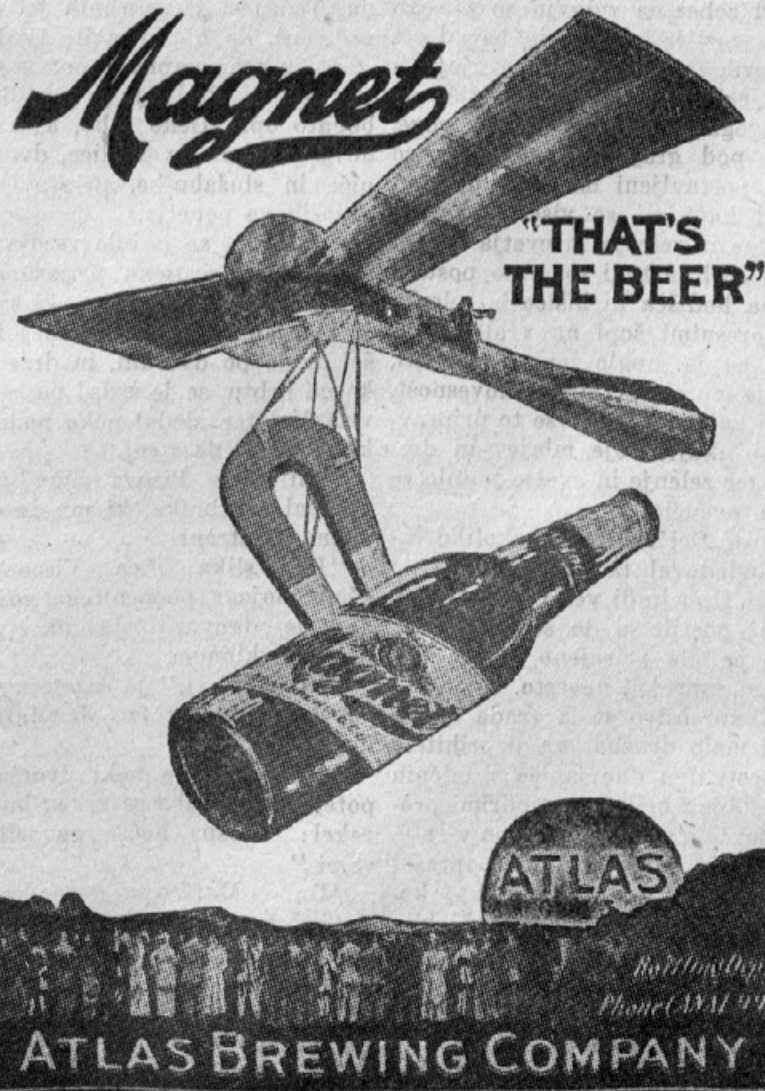
76 CORTLANDT STREET
NEW YORK, N. Y.

NAJVEČJA SLOVANSKA TISKARNA V AMERIKI JE

Narodna Tiskarna

2146-50 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Mi tiskamo v Slovenskem, Hrvaškem, Slovaškem, Češkem, Poljskem, kakor tudi v Angleškem in Nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskovine za društva in trgovce. "GLASILO" in "PROLETAREC" se tiskata v naši tiskarni :: :: ::

ATLAS BREWING COMPANY

Pravo česko pivo iz žateckega hmelja.

Naročite si en zaboj pri nas. Gotovi smo, da Vam bode ugajal.

Tel. Canal 991.

JAMES A. SHALEK, ravnatelj.

IZ GLAVNEGA URADA

SPREMENBE

pri krajevih društvih meseca septembra 1913.

Slavija, šte. 1. Zopet sprejeti: And. Strazar, c. 5089, Karl Baharič, c. 15698, Alois Juvan, c. 37. Prvi mesec suspendovani: Mihael Vouk, c. 8186, Joseph Stebernik, c. 12383, Frank Dobravec, cert. 8090, Alois Bahovec, c. 2617. Novo pristopili: Blaž Bartolj, c. 16847, Fanny Ulgar, c. 16848, Mihael Kasic, c. 16849, Joseph Juvan, c. 16860, Frank Woglesh, c. 16851, Frank Primožič, c. 16852.

Triglav, šte. 2. Prvi mesec suspendovani: Ant. Zupančič, cert. 10038, Anton Hartel, c. 12045. Novo pristopili: Frank Bruder, c. 16853, Frank Močnik, c. 16854.

Adrija, šte. 3. Zopet sprejeti: Joseph Papeš, c. 14779. Novo pristopili: Ignac Vertačnik, c. 16855.

Bratstvo, št. 4. Zopet sprejeti: Anton Ratajca, c. 4650, Anton Rogožinski, c. 5684, Vlad. Rogožinski, c. 5681, Joseph Sajer, c. 8838. Prvi mesec suspendovani: Frank Steiner, c. 13495, John Ridzinski, c. 1109, Ceslava Matuška, c. 5981, Joseph Gerzeti, cert. 9179, Julijus Bugajevski, c. 960. Izobčeni: Gotlieb Rilla, c. 6208.

Naprej, šte. 5. Zopet sprejeti: Joseph Gorjup, c. 7554, Frank Rebec, c. 8859, Frank Kolene, c. 9836, Gas. Urbančič, c. 11903, Filip Eppich, c. 11907, Anton Boladin, c. 12386, Anton Habine, cert. 13176, John Zdove, c. 13705. Prvi mesec suspendovani: John Zakrajšek, c. 7838, John Zerman, c. 8872, Joseph Pižem, c. 11107, Ant. Cecelich, c. 12959, John Košir, c. 15263, Joseph Kužnik, c. 1029. Drugi mesec suspendovani: Fr. Razinger, c. 11575, Jak. Bukovec, c. 11904, Joseph Rojter, c. 15009. Izobčeni: Ignac Okorn, c. 12050, John Stopar, c. 15262. Novo pristopili: Andrej Jančigar, c. 16856, Anton Zadnik, c. 16857, Anton Zakrajšek, c. 16858, Frank Palčič, c. 16859, Anton Zadnik, cert. 16860, Steve Perše, c. 16861, Martin Poljanec, c. 16862, Frank Banik, c. 16863, John Novak, cert. 16864, John Putrich, c. 16865, Martin Potočnik, c. 16866, (Louis Grile, c. 16867 sprejet ko predložil izkaz starosti.)

Bratstvo, šte. 6. Zopet sprejeti: Frank Lesjak, c. 9403, Marija Lesjak, c. 13711, Rafael Končnik, c. 1770. Prvi mesec suspendovani: Mihael Bambič, c. 13123, Marija Bambič, c. 13125, John Jerman, c. 10302. Novo pristopili: Mike Grubešič, c. 16868.

Delavec, šte. 8. Drugi mesec suspendovan: And. Mihelič, cert. Novo pristopili: Frank Simčič, c. 16869, John Bross, c. 16870, Louis Keber, c. 16871, Jos. Košič, cert. 17142.

Trdnjava, šte. 10. Prvi mesec suspendovani: Steve Jacob, cert. 12912, Anton Završnik, c. 7835. Izobčeni: Alfred Rusold, c. 5773, David Knezovich, c. 531. Novo pristopile: Erčka Učakar, c. 16872, Marija Jalovec, c. 16873.

Sokol, šte. 11. Zopet sprejeti: Iv. Vukošič, c. 10062. Novo pristopili: And. Bego, c. 16874.

Edinost, šte. 12. Zopet sprejeti: Vincenc Padar, c. 14332. Prvi mesec suspendovani: John Erjavce, c. 3401, Frank Eltz, c. 4682, John Straus, c. 7313. Drugi mesec suspendovan: Mat. Terclj, cert. 8011. Izobčeni: John Ribarič, c. 7436.

Edinost, šte. 13. Zopet sprejeti: Jacob Kaska, c. 6292, Nick Kusich, c. 9660, Mihael Mihalevič, c. 3998, Jacob Kenda, cert. 6291, Mihael Pintar, c. 2019, Fr. Posedelj, c. 10365. Drugi mesec suspendovani: Dim. Trbovec, c. c. 11581, Nek Vidnevič, c. 13719. Izobčeni: Joseph Lompergar, c. 7827, Anton Gartner, c. 8767, Jos. Perka, c. 12975. Novo pristopili: Peter Mavrič, c. 16875, Emil Patek, c. 16876, Lukas Brozovich, c. 16877, Ignac Sirk, c. 16878, A. Sirk, c. 16879.

Sloga, šte. 14. Zopet sprejeti: Frank Stanovnik, c. 8386, Anton Cendol, c. 7439, Jacob Lesnjak, c. 13139. Prvi mesec suspendovani: Andr. Kallineger, c. 6960, Mat Maček, c. 761, Martin Brunet, c. 9671, Peter Srnek, c. 10066, John Kladnik, c. 13713, John Sustar, c. 15719, Valentin Mule, c. 16122. Drugi mesec suspendovani: And. Zalašček, c. 8203, Frank Peletič, c. 9409, Mihael Keržnik, cert. 15944. Izobčeni: Martin Vidmar,

c. 6957. Novo pristopili: John Peklenk, c. 16880.

Sloga, šte. 16. Zopet sprejeti: Joseph Bašelj, c. 10314, Frank Bergant, c. 1117, Frank Gasperič, 11451, John Gričar, c. 11456, And. Makarovič, c. 13499, John Jančar, c. 13496, Frank Siner, cert. 15492, Max Koder, c. 16124, Ant. Kos, c. 16123, Frank Novak, cert. 16565, John Pintar, c. 12138. Prvi mesec suspendovani: Andr. Golob, c. 7167, Ant. Bohte, c. 9674, Mart. Staniska, c. 57, John Jankovič, c. 11739, Ant. Mlakar, cert. 12981, John Perškun, c. 6370, Ana Perškun, c. 13342, Jak. Jovne, c. 1009, Joseph Segar, c. 11154. Izobčeni: Frank Zajec, c. 9507, John Mestek, c. 12980, Fr. Stiglič, c. 12981, J. Miholich, c. 9607. Novo pristopili: Frank Kovačič, cert. 16881, John Kočvar, c. 16882, Ignac Kosec, c. 16883.

Bled, šte. 17. Prvi mesec suspendovan: Andrej Bombač, cert. 5647. Drugi mesec suspendovan: Gregor Renuž, c. Novo pristopili: John Dugar, c. 16884, Peter Miklavc, c. 16885.

Orel, šte. 19. Prvi mesec suspendovan: Mihael Kremarš, c. 5820. Izobčeni: Albin Gorenc, c. 10711, Anton Drobne, c. 14799. Novo pristopili: Rudolph Peve, c. 16886, Anton Erne, c. 16887, John Berlisg, c. 16888, Alojzija Cuder, c. 16889, John Cuder, c. 16890.

Sokol, šte. 20. Zopet sprejeti: Anton Jenko, c. 6513, Ant. Perme, 2866, Anton Sadar, c. 2496, Anton Zdravlovič, c. 5342. Prvi mesec suspendovani: Matt Grum, cert. c. 16377, John Marolt, c. 14344, Peter Mikulčič, c. 14342, Anton Sweiger, c. 9073. Novo pristopili: Peter Robnik, c. 16891, Stefan Tkalec, c. 16892, Joseph Adamič, c. 16893, John Rozman, c. 16894, George Verderbar, c. 16895, John Grmek, c. 16896, Joseph Kristjan, c. 16897, Frank Jenko, c. 16898.

Orel, šte. 21. Zopet sprejeti: Mihael Rožič, c. 13157. Prvi mesec suspendovan: Ludvik Sporar, c. Drugi mesec suspendovan: Peter Kaušek, c. 808. Novo pristopili: John Zupančič, c. 16899, Louis Zupančič, c. 16900, Johana Puntar, c. 16901.

Danica, šte. 22. Zopet sprejeti: Frank Mikulčič, c. 13924. Prvi mesec suspendovani: Lovre Krach, c. Frank Zitnik, c. 16385, Peter Lukanič, c. 13512, Paul Movrin, c. 7854, Frank Tacher, c. 11750, John Ručgi, c. 7147, Joseph Zitnik, c. 12745, Karl Filipovič, cert. 9678. Drugi mesec suspendovan: Joseph Radenšek, c. 5157. Izobčeni: **JOSEPH JUDNICH**, c. 773, Ant. Zigman, c. 14077.

Edinost, šte. 23. Novo pristopili: Martin Gričar, c. 16902.

Šmarnica, šte. 24. Prvi mesec suspendovani: Joseph Klančnik, c. 15037, Martin Račič, c. Bratje Svobode, šte. 26. Novo pristopili: Cvom Coleff, c. 16903.

Celje, šte. 27. Drugi mesec suspendovan: Ant. Kosmac, c. 9141. Izobčeni: John Jouvan, c. 14354.

Novi Dom, šte. 28. Zopet sprejeti: J. Krepenec, c. 14142. Prvi mesec suspendovani: Jak. Miloševic, c. 6606, Peter Gerzeti, c. 1183. Drugi mesec suspendovani: Jos. Geskel, c. 4140, Marko Paver, c. 11606, John Obramski, c. 1288, Franca Pintar, c. 12360.

Domovina, šte. 29. Zopet sprejeti: Frank Kovačič, c. 4143. Drugi mesec suspendovani: Thomas Plahutnik, c. 9317, Frank Udovič, c. 11123, August Meserko, c. 14144. Črtan: Joseph Rajner, c. 12262.

Popotnik, šte. 30. Črtan: John Ocepak, c. 4291. Novo pristopili: Anton Mohor, c. 16904, Edward Hodnik, c. 16905, Frank Ocepak, c. 1690, Joseph Krasovec, c. 16907, John Simončič, c. 16908.

Slovenski Dom, šte. 31. Novo pristopili: John Jevnikar, c. 16909.

Sava, šte. 32. Zopet sprejeti: Paul Oman, c. 16358. Izobčeni: Tom Divanko, c. 8576. Novo pristopili: John Tence, c. 16910, Ant. Sopotnik, c. 16911, Frank Obreza, c. 16912, John Pole, c. 16913, Jernej Kisovec, c. 16914.

Naš Dom, šte. 33. Prvi mesec suspendovani: Mato Gecan, cert. 1124, George Prebek, c. 14812, Joseph Rendulič, c. 15506. Drugi mesec suspendovani: Martin Parkovič, c. 16136, Andy Plevel, c. 8579. Novo pristopili: Frank Gačnik, c. 16915, Anton Rosenberger, c. 16916.

France Prešeren, šte. 34. Novo pristopili: Matt Radelj, cert. 16917.

Proletarec, šte. 37. Prvi mesec suspendovani: John Stanič, cert.

16138, John Kinkela, c. 16397, Paskval Saftič, c. 16396. Izobčeni: Frank Ružič, c. 11642.

Ilirija, šte. 38. Prvi mesec suspendovan: Joseph Skufca, cert. 13624. Novo pristopili: Frank Jurčič, c. 16918, Lovrenc Modrijan, c. 16919, John Jurečič, c. 16920, Terezija Nelec, c. 16921.

Narodni Vitezi, šte. 39. Zopet sprejeti: Frank Bahovec, c. 1910, Jera Bahovec, c. 2554, Mihael Knapič, c. 6978, Frank Penca, c. 1911, Anton Zajc, 3779, Joseph Stritar, c. 16399. Prvi mesec suspendovani: John Križanič, cert. 1927, Ignac Smid, c. 3236, John Tršelič, c. Drugi mesec suspendovani: Frank Čeh, c. 3238, Anton Končan, c. 10725, Silv. Rešek, c. 2908. Novo pristopili: Jos. Radanovič, c. 16922.

Zvon, šte. 40. Drugi mesec suspendovan: Anton Ružič, c. 7878. Slovenia, šte. 41. Zopet sprejeti: John Podgoršek, c. 14368. Prvi mesec suspendovan: Frank Toniji, c. 14371. Novo pristopila: Marjeta Zajc, c. 16923.

Aurora, šte. 43. Zopet sprejeti: Frank Gregorič, c. 15518, Jacob aZjc, c. 14156, Joseph Labernik, c. 7607, Alois Egart, c. 8586, Jos. Erjavce, c. 12437, Lovrenc Kostele, c. 8030, Frank Tomažič, c. 6984, John Novak, c. 5729, Ant. Kostele, c. 2992. Prvi mesec suspendovani: Thomas Shustar, c. 4850, F. Filanovič, c. 8896, Jacob Krmaurer, c. 9438. Matt Jerkovič, c. 10933, Anton Skrjanc, c. 10934, Frank Zajc, c. 8349, Joseph Orazec, c. 12795, J. Božič, c. 13000, John Knap, c. 6981, Martin Nossan, c. 13354, Frank Knaus, cert. 15051, Alois Kostelz, c. 12697, John Skrainer, c. 11242. Drugi mesec suspendovani: John Rožanc, c. 4022, John Kostelz, cert. 5729. Izobčeni: Frank Zalar, cert. 1397. Novo pristopili: Louis Bavdek, c. 16924.

Gorenjec, šte. 46. Izobčeni: Joseph Furlan, c. 8898.

Illinois, šte. 47. Novo pristopili: Frank Persch, c. 16925.

Triglav, šte. 48. Zopet sprejeti: John Drobnič, c. 5142. Drugi mesec suspendovan: Thomas Pavlič, c. 8900. Novo pristopili: Ljuban Jelich, 16926, Anton Korenc, cert. 16927, Nikolaj Kiš, c. 16928, Gregor Adamovič, c. 16929, Jernej Muhič, c. 16930, Steve Trenta, c. 16931.

Ljubljana, šte. 49. Zopet sprejeti: Marija Bān, c. Anton Peterca, c. 13530. Drugi mesec suspendovani: Frančiška Brajer, cert. 15530, Matt Bratkovič, c. 8027. Odstopili: Joseph Strah, c. 14449.

Skala, šte. 50. Zopet sprejeti: George Mackovic, c. 15327, Anton Pirnat, c. 10657. Prvi mesec suspendovani: John Paličič, cert. 15323, Nada Pavličič, c. 15325, Frank Serven, c. 7756, Blaž Lamber, c. 4275. Novo pristopili: Jos. Rudzon, c. 16932.

Narodni Dom, šte. 51. Prvi mesec suspendovani: Tony Lipovic, c. 10114, Jos. Miklavčič, c. 113. Novo pristopili: Anton Boltazar, c. 16933, Frank Klemenčič, cert. 16934.

Zvezda, šte. 52. Drugi mesec suspendovan: Andrej Buda, cert. 14635.

V Boj, šte. 53. Zopet sprejeti: A. Petelinkar, c. 6881, S. Bevcar, c. 10117, J. Crnovič, c. 11771, J. Bavec, c. 13745, J. Srakar, cert. 14382, F. Pavlin, c. 15059, A. Mestek, c. 15330, J. Petrovič, cert. 15331, J. Cvenkl, c. 13538. Prvi mesec suspendovani: J. Župan, c. 1782, A. Mofko, c. 11045, F. Hitti, c. 11074, J. Travnikar, c. 12592, S. Pernuš, c. 15061, J. Ausec, c. 16165, V. Mavko, c. 16415. Izobčeni: M. Intihar, c. 12766, Filip Mohorič, c. 14591, A. Pelan, cert. 7884. Novo pristopili: Frank Srakar, c. 16935.

Sloyan, šte. 55. Prvi mesec suspendovani: Frank Bogajtaj, c. 4193, Helena Bogotaj, c. 11613.

Slovenija, šte. 56. Prvi mesec suspendovan: Bert Lackner, cert. 11942.

Planinar, šte. 57. Drugi mesec suspendovan: Frank Slapnik, c. 13945. Novo pristopili: Jernej Burkelca, c. 16936.

Litija, šte. 58. Drugi mesec suspendovan: Frank Medvešek, c. 16426. Novo pristopili: Anton Vokič, c. 16937, Jernej Vidregar, c. 16938.

Zavednost, šte. 59. Zopet sprejeti: Frank Merčun, c. 11775.

Sparta, šte. 61. Prvi mesec suspendovan: Joseph Spendal, cert. 14840. Izobčeni: John Jerman, c. 14171. Novo pristopili: John Gros,

c. 16939, Louis Zupančič, c. 16940, Martin Križaj, c. 16941.

Bratska Sloga, šte. 62. Zopet sprejeti: Frank Merle, c. 14174, Matt Kruljac, c. 14175, Mile Orlič, c. 12600, John Flego, c. 9250. Prvi mesec suspendovani: Rade Stanič, c. 9253, Frank Tomac, c. 11778, Mike Zalec, c. 11951, John Malenšek, c. 13750, John Prodan, cert. 13749, Frank Krasta. Drugi mesec suspendovani: John Kasun, c. 7771, Joseph Stiglič, c. 10131, Joseph Ropotar, c. Jacob Banovec, c. 14598, Martin Novak, c. 14841, Joseph Jenič, c. 16177. Izobčeni: John Lenaršič, c. 10359, Joseph Mikie, c. 11781. **GEORGE METEŠ**, c. 10558, **JACOB BUKOVEC**, c. 12782, **MIHAEL RUPPE**, c. 1348, **JOHN MEDVED**, c. 14599.

Slovenska Zastava, šte. 64. Zopet sprejeti: John Pinčelič, cert. 7912. Prvi mesec suspendovani: Frank Sotovski, c. 16683, Frank Kukovica, c. 7323. Novo pristopili: Joseph Jerina, c. 16942, Anton Lovše, c. 16943, Johana Mihelič, c. 16944, Frank Capuder, cert. c. 16945, John Capuder, c. 16946.

Prvi Maj, šte. 65. Zopet sprejeti: Jacob Ovičaj, c. 12731, John Malli, c. 5515, Frank Jeršin, cert. 10137. Prvi mesec suspendovan: Matt Bernik, c. 5651. Izobčeni: Fred Puklavic, c. 15785. Novo pristopili: Ferdinand Beršnjak, c. 16947.

Prosveta, šte. 66. Zopet sprejeti: John Zupančič, c. 1814.

Dolencec, šte. 67. Zopet sprejeti: Matt Tomažič, c. 15349, J. Stančič, c. 15350, John Adam, c. 14393. Novo pristopili: Frank Zupančič, c. 16948, Marija Zajic, c. 16949.

Slovenec, šte. 68. Drugi mesec suspendovan: Frank Perme, c. c. 11736.

Napredek, šte. 69. Drugi mesec suspendovan: Ignac Zabukovec, c. 8668. Novo pristopili: Jos. Zakrajšek, c. 16950, Frank Longar, c. 16951, Stefan Nartnik, c. 16955, Alois Udovič, c. 16952, Fr. Uhan, c. 16953, Frank Kovič, c. 16954, Anton Dongar, c. 16955, Paul Kočar, c. 16956, Frank Kralj, c. 16957.

Spoznanje, šte. 72. Prvi mesec suspendovana: Marija Komar, c. 14185. Novo pristopili: Ignac Spendal, c. 16958, Luka Vavpotič, c. 16959, Frank Per, c. 16960.

Slovenec, šte. 75. Zopet sprejeti: Mihael Majnarič, c. 14190.

Delavska Zveza, šte. 78. Zopet sprejeti: Jacob Derling, c. 8911, Matt Derling, c. 13762. Drugi mesec suspendovan: John Prebil, c. 6530.

Dobrodošli, šte. 79. Zopet sprejeti: Joseph Pregelj, c. 7494, Emil Radošević, c. 14615. Prvi mesec suspendovan: Joseph Burger, c. 5403. Izobčeni: Joseph Kočvar, 3722, Geneta Petkov, c. 15079.

Svoboda, šte. 80. Zopet sprejeti: Anton Bujan, c. 10158, Geo. Cebuhar, c. 5184.

Solnce, šte. 81. Prvi mesec suspendovani: George Čačič, cert. 10963, Paul Sigurnjak, c. 10965.

Triglav, šte. 82. Novo pristopili: Martin Jazbinšek, c. 16961, Louis Vavtar, c. 16962, Jacob Raspet, c. 16963.

Planina, šte. 83. Zopet sprejeti: Martin Doltar, c. 10486. Drugi mesec suspendovan: Joseph Ivec, 12619. Novo pristopili: Nick Balich, c. 16964, Božo Suknaič, c. 16966, Mihael Borich, c. 16967, John Mordus, c. 16968, Fr. Križman, c. 16969.

Slovenski Delavec, šte. 85. Drugi mesec suspendovan: Joseph Nakšič, c. 13953. Novo pristopili: Matt Ozanich, c. 16970.

Slovenski Dom, šte. 86. Novo pristopili: Frank Lang, c. 16971, Andrej Cukale, c. 16972, Martin Kržičnik, c. 16973, Frank Talabar, 16974.

Prostomislec, šte. 87. Prvi mesec suspendovani: Joseph Gorinek, c. 11968, Val. Hugut, cert. 13956, Frank Stenko, c. 14871. Izobčeni: Joseph Jesih, c. 5892, Antonija Majdič, c. Novo pristopili: Joseph Gasperič, c. 16975, Andrej Česnik, c. 16976, Frank Wultsch, c. 16977, Anton Komatz, c. 16978, Valentin Marinšek, cert. 16979, Paul Koleša, c. 16980, Fr. Kemplice, c. 16981, Joseph Kenda, c. 16992, Thomas Mlekuš, cert. 16983, Joseph Mlekuš, c. 16984.

Glas Naroda, šte. 89. Prvi mesec suspendovani: Frank Vrbovec, c. 15662, Anton Grajšar, cert. 1393.

Rdeči Prapor, šte. 90. Zopet sprejeti: John Miklavčič, cert. 15364, Marija Miklavčič, cert.

13197. Novo pristopili: John Urbančič, c. 16985.

Johnston City, šte. 91. Zopet sprejeti: Frank Jerič, c. 10653, Ciril Oblak, c. 15090.

Rozna Dolina, šte. 92. Zopet sprejeti: Blaž Lenič, c. 4565, Jos. Karo, c. 11000. Prvi mesec suspendovan: And. Lenarčič, c. 3666. Izobčeni: Karl Sauperl, c. 15344. Novo pristopili: Albert Kos, cert. 16986.

Lilija, šte. 95. Zopet sprejeti: Peter Krajnc, c. 8081. Prvi mesec suspendovani: Andro Petrič, cert. 10176, Karl Perh, c. 79, Anton Kaška, c. 8768. Novo pristopili: John Hotko, c. 16987, Frank Vegrine, c. 16988, Louis Omerzu, c. 16989.

Bratje Vsi za enega, šte. 96. Zopet sprejeti: Martin Golob, cert. 6449.

Krim, šte. 97. Zopet sprejeti: Joseph Kričaj, c. 1079, Leo Pirnat, 14585. Prvi mesec suspendovani: John Krhin, c. Matt. Ružič, c. Novo pristopili: John Susanj, c. 16990.

Sokol, šte. 98. Zopet sprejeti: John Hribar, c. 11788. Prvi mesec suspendovani: John Bratkovič, c. 4581, Joseph Mauser, c. 5166. Novo pristopili: Jos. Simončič, c. 16991.

Golobček, šte. 100. Zopet sprejeti: Louis Hribar, c. 6693. Izobčeni: John Ausec, c. 11509.

Trdnjava, šte. 101. Prvi mesec suspendovani: Anton Dovgan, c. 8089, Matt Sedmak, c. 6788, M. Brasnikovič, c. 15100.

Nada, šte. 102. Zopet sprejete: Marija Baskovec, c. 10986, Marija Jerman, c. 8098, Marija Ceh, c. 6801, Kristina Namors, c. 11385.

Jutrzanja Zora, šte. 103. Zopet sprejeta: Marija Jane, c. 11715.

Zavedne Slovenke, šte. 104. Novo pristopila: Marija Sifler, c. 16992, Jerica Zalar, c. 16993.

Studenček, šte. 105. Zopet sprejeti: Joseph Pušnar, c. 1630, Nikolaj Dugar, c. 3680. Izobčeni: Fr. Benčan, c. 4340.

Prostost, šte. 106. Zopet sprejeti: Louis Zvonik, c. 11649. Drugi mesec suspendovan: Frank Serek, c. 6927. Izobčeni: Anton Meglič, c. 15101. Novo pristopili: Jacob Guzelli, c. 16994, Andrej Novine, c. 16995.

Planinski Raj, šte. 107. Zopet sprejeti: Louis Muhič, c. 9758. Drugi mesec suspendovani: Fr. Turk, c. 8632, Frank Skubiz, cert. 10411, Valentin Paulič, c. 1496. Novo pristopili: Jacob Blut, cert. 16996, Rudolph Gabrijan, cert. 16997, John Blut, c. 16998, Johana Gabrijan, c. 16999, Martin Petrovič, c. 17000.

Jutrzanja Zora, šte. 108. Novo pristopile: Frančiška Zagar, c. 17001, Frančiška Varoga, c. 17002.

Orel, šte. 109. Prvi mesec suspendovani: Nick Kuretič, c. c. 11989, Nick Nikšič, c. 13796, Ed. Fullo, c. 15382. Izobčeni: Max Sašl, c. 11989.

Slovenski Rudar, šte. 110. Zopet sprejeti: Geo. Palič, c. 16038, Matt Marincelj, c. 15290, Frank Susanj, c. 14222, Karl Kerže, c. 14060, Alois Jurdana, c. 13800, Jernej Gornik, c

Bratska Ljubezen, št. 134. Zopet sprejeti: Frank Tomine, c. 4315, Marija Tomine, c. 11115. Prvi mesec suspendovan: Victor Krašna, c. 13196.

Brooklyn, št. 135. Novo pristopila: Jozefa Straneer, c. 17024.

Michigan, št. 136. Zopet sprejeti: Fred Herlevich, c. 14937, Lukas Cop, c. 9352, Vinko Butkovič, c. 12192. Prvi mesec suspendovani: Peter Stimac, c. 9348, John Pintar, c. 10225, Peter Rozman, c. 8369, Marijan Markanovič, c. 15853, Joseph Tomac, c. 13631, Matt Stimac, c. 12657. Drugi mesec suspendovani: Joseph Melvar, c. 968, Thomas Oberstar, c. 1992, Mihael Maringo, c. 15852, John Markanovič, c. 15615, Joseph Pleše, c. 4687, Matt Briški, c. 14690. Izobčen: Frank Halovič, c. 14240.

Napredne Slovenke, št. 137. Zopet sprejeti: Marija Stefančič, c. 10459, Franja Terbežnik, c. 13078. Odstopila: Gertrude Klainschek, c. 13429. Novo pristopila: Lucija Grabelšek, c. 17025, Katarina Pipan, c. 17026.

Postojnska Jama, št. 138. Prvi mesec suspendovani: Joseph Potočar, c. 9378, Primoz Verček, c. 12663, Albert Rozman, c. 12855, John Martinšek, c. 12709, Joseph Troha, c. 16516, Matt Jan, c. 12378. Drugi mesec suspendovan: Jacob Smerdel, c. Izobčeni: Marija Bevc, c. 10232, Joseph Verček, c. 13253, Jacob Berčič, c. 14465.

Tabor, št. 139. Zopet sprejeti: Anton Kastelic, c. 11043, Frank Skerl, c. 15857, Matt Arko, c. 15409. Novo pristopila: Joseph Tomšič, c. 17027, Rose Culcar, c. 17028, Joseph Skerjanc, c. 17029, Marija Bavdek, c. 17030, Jos. Duimovič, c. 17031.

Bratska Zveza, št. 140. Prvi mesec suspendovani: Milan Konti, c. 12870, Peter Verderbar, c. 14472. Novo pristopila: Peter Brankovič, c. 17032.

Brod na Kolpi, št. 141. Zopet sprejeti: John Malnar, c. 15630, Karl Dolnošič, c. 16518. Prvi mesec suspendovani: Joseph Zuteg, c. 15631, Filip Ozbolt, c. 13439.

Mir, št. 142. Prvi mesec suspendovani: John Bregar, c. 15416, Lovrenc Otrin, št. 142. Prvi mesec suspendovani: John Suban, c. 10004. Novo pristopila: Anton Hlebeš, c. 17033, Valentin Kočar, c. 17034, Cecilija Jakoš, c. 17035, Pavlina Kapel, c. 17036, Karl Kutnar, c. 17037, Frank Matjašič, c. 17038, Matt Matjan, c. 17039, John Zibert, c. 17041, Mihael Knez, c. 17042.

Slovenski Lovec, št. 143. Prvi mesec suspendovani: Joseph Blažević, c. 12182, Karl Celare, c. 9600. Novo pristopila: Joseph Babich, c. 17043, John Justin, c. 17044, John Filipič, c. 17045.

Kanarček, št. 146. Odstopila: Alois Dornik, c. 13087. Novo pristopila: Frank Vipotnik, c. 17046, Jacob Sever, c. 17047, Alois Mustar, c. 17048.

Vodnikov Venec, št. 147. Zopet sprejeti: Anton Jerina, c. 100019, Henry Lunaček, c. 11420, Joseph Smuk, c. 12020, Matt Logar, c. 12207, Frank Gornik, c. 13268, John Vadal, c. 14955, Louis Vokač, c. 11257. Prvi mesec suspendovani: Joseph Mestek, c. 8004, Rud. Zupančič, c. 10466, Jos. Zupančič, c. 10021, Frank Sivec, c. 16076. Drugi mesec suspendovan: Frank Susman, c. 10637. Novo pristopila: Frank Cesen, c. 17049.

Zavedne Slovenke, št. 149. Prvi mesec suspendovana: Amalija Malostini, c. 14490. Novo pristopila: Jozefa Mastnak, c. 17050.

Bratje Edinost, št. 151. Zopet sprejeti: John Zaverl, c. 6487, Frank Kasca, c. 10270. Prvi mesec suspendovan: August Gril, c. 13843. Drugi mesec suspendovan: Nlač Taučar, c. 3653. Odstopila: Alois Shumak, c. 12684, Anton Jensae, c. 11552.

Slovenski Narod, št. 153. Zopet sprejeti: John Logar, c. 11553, Matt Turkovich, c. 16081. Drugi mesec suspendovan: Mihael Car, c. 11859. Izobčen: Matt Wittine, c. 11060.

Gorjance, št. 154. Prvi mesec suspendovan: John Stanisha, c. 10487. Izobčen: Vinko Stimac, c. 14717.

Vrtnica, št. 155. Novo pristopila: Marija Dušak, c. 17051.

Bodočnost, št. 157. Prvi mesec suspendovani: John Keron, c. 10674, John Oblak, c. 12024.

Andy Gobersk, c. 14720. Novo pristopila: Nick Glogovšek, c. 17052.

Vseslovani, št. 161. Prvi mesec suspendovani: John Beber, c. 11078, Anton Kočevar, c. 14721. Novo pristopila: John Germ, c. 17053, Joseph Tool, c. 17054, Joseph Kovačič, c. 17055, Gregor Muhič, c. 17056, Andrej Janežič, c. 17057, John Marolt, c. 17058, John Miklič, c. 17059, Peter Hajdukovič, c. 17060, Louis Podražaj, c. 17061, Louis Gerblič, c. 17062, Frank Zakrajšek, c. 17063, Matt Tekavec, c. 17064, Ludvik Silc, c. 17065.

Valvazor, št. 163. Prvi mesec suspendovani: Karl Božeta, c. 1103, Nick Klobučar, c. 16083. Spomladanska Vijolica, št. 164. Prvi mesec suspendovana: Kristina Jare, c. 12307. Drugi mesec suspendovana: Alojzija Kremžar, c. 13095. Izobčena: Rozalija Kovačič, c. 14037.

Lunder Adamič, št. 165. Odstopila: John Kuten, c. 11866. Slap Peričnik, št. 166. Novo pristopila: John Barbich, c. 17066, Anton Klemenčič, c. 17067.

Slovenske Sestre, št. 167. Prvi mesec suspendovana: Lucija Zuzel, c. 12530. Drugi mesec suspendovani: Ivana Zakrajšek, c. 11717, Ana Volič, c. 11703. Novo pristopila: Marija Jelaič, c. 17068.

Sinovi Slave, št. 168. Prvi mesec suspendovan: John Gostinčar, c. 15654.

Dolence, št. 170. Prvi mesec suspendovan: Frank Malič, c. 15654.

Slovenski Prijatelj, št. 171. Novo pristopila: Johana Cebasek, c. 17069.

Dobri Prijatelji, št. 172. Drugi mesec suspendovan: John Stolaš, c. 14054.

Slava, št. 173. Zopet sprejeti: Frank Tomažič, c. 12540. Prvi mesec suspendovani: Frank Začnik, c. 14728; John Bradač, c. 1339; Anton Potepan, c. 15170; Ignac Femeč, c. ?-?. Drugi mesec suspendovan: Anton Godec, c. 15434. Novo pristopila: Josefina Lindič, c. 17070.

Vrtni Raj, št. 17. Novo pristopila: John Peternel, c. 17071; John Zgajner, c. 17072.

McKinley, št. 175. Prvi mesec suspendovan: Anton Toniha, c. 13460. Drugi mesec suspendovan: Joseph Kadunce, c. 16095. Izobčen: Joseph Hegler, c. 13857.

Novo Leto, št. 176. Odstopila: Maggie Kos, c. 99. Novo pristopila: Edward Miklenčič, c. 17073; Paul Crnič, cert. 17074; Martin Paulich, c. 17075; John Količ, c. 17076; George Leustek, c. 17077.

Mare, št. 177. Izobčeni: Joseph Krammare, c. 5488; Jernej Verčič, c. 11470.

Jadranska Vila, št. 178. Zopet sprejeti: Fr. Valenčič, c. 12936; J. Lisjak, c. 14271; J. Bergoč, c. 14278; A. Malik, c. 9491; Fr. Ipavec, c. 15663; J. Sernelj, cert. 16562. Prvi mesec suspendovani: Fr. Benčič, c. 12930; Joseph Matko, c. 12927; A. Srenček, cert. 12929; F. Kuret, c. 13463; F. Ivancic, c. 13461; A. Novina, c. 14480; R. Bolter, c. 14383; F. Velikanja, c. 14491. Drugi mesec suspendovani: A. Samsa, c. 12934; J. Milič, c. 12942. Novo pristopila: Hilarij Križnič, c. 17078.

Lavdon, št. 179. Izobčen: J. Krašovec, c. 13104.

Planinski Glas, št. 180. Anton Fortuna, c. 13288.

Dom in Svet, št. 181. Prvi mesec suspendovan: Fr. Cvelbar, c. 15664.

Slovenski Rudar, št. 182. Zopet sprejeti: Frank Rozman, c. 16097. Drugi mesec suspendovan: Mihael Renčević, c. 13315. Izobčen: Lovrenc Zadnikar, c. 8909.

Narodni Dom, št. 183. Novo pristopila: John Zieba, c. 17079. Zmagosna Krona, št. 184. Novo pristopila: Marija Brinovčar, c. 17070.

Palinski Raj, št. 185. Prvi mesec suspendovani: Elizabeth Crnko, c. 14288; Fanny Malaršič, c. 15669. Izobčena: Ivana Gregorič, c. 13863. Novo pristopila: Ivana Rojce, c. 17081.

Jugoslovani, št. 186. Zopet sprejeti: Rok Drole, c. 13872; A. Ostanik, c. 13182; Julijus Novak, cert. 15672; Matt Zupančič, cert. 10291. Prvi mesec suspendovan: Anton Perše, c. 1270. Drugi mesec suspendovani: Anton Stepec, c. 15183; Louis Luzar, c. 15670; Frank Novak, c. 15885. Odstopila: Anton Turk, c. 13866.

V Boj za Svobodo, št. 189. No-

vo pristopila: Ana Sedminek, c. 17082.

Sinovi Složne Domovine, št. 190. Izobčen: Simon Šapek, cert. 16312. Novo pristopila: Frank Bestlak, c. 17083; Mihael Glavan, c. 17084.

Venera, št. 192. Novo pristopila: Maggie Zorc, c. 17085; Alojzija Jager, c. 17086.

Boginja Svobode, št. 193. Izobčen: Jacob Krašna, c. 14538. Novo pristopila: Anton Slabe, cert. 17087.

Keevatin, št. 194. Prvi mesec suspendovan: Ludvik Košmerl, c. ?-?.

Složne Sestre, št. 195. Prvi mesec suspendovane: Franičiška Klobučar, c. 14753; Margareta Ozanič, c. 16102.

Ironton, št. 197. Drugi mesec suspendovan: Steve Nikolich, c. 16578. Izobčen: Tony Purkat, c. 14990. Novo pristopila: Sam Hribar, c. 17088; Mihael Tomac, c. 17089; Elija Obradovič, c. 17090; Tona Obradovič, c. 17091.

Složni Slovenci in Slovaci, št. 199. Prvi mesec suspendovan: Anton Bujak, c. 16325. Drugi mesec suspendovan: Mihael Perzl, c. 15005.

Austrijski Slovenci, št. 200. Izobčen: Lukas Pirš, c. 10778.

Pivka, št. 201. Prvi mesec suspendovani: Frank Tomšič, cert. 15208; Senta Sinice, cert. 15462; Ludvik Beniger, c. 10525; Anton Jenko, c. 10523; Karl Sinice, c. 15887. Drugi mesec suspendovan: Jacob Ambroz, c. 14138. Izobčen: John Cesnik, c. 15458.

Narodni Bratje, št. 202. Drugi mesec suspendovani: Fr. Nože, c. 15225; Matt Dehlich, c. 15216.

Kamnik, št. 204. Odstopila: Martin Pavlič, c. 15250.

Zvonček, št. 206. Prvi mesec suspendovan: Frank Romič, cert. 15894. Novo pristopila: Fr. Homar, c. 17092; John Gruden, c. 17093; Frank Sulicoi, c. 17094; Max Ostrelj, c. 17095.

Slovensko Hrvatska Sloga, št. 207. Prvi mesec suspendovani: Joseph Kuffner, c. 16107; William Kuffner, c. 16108. Drugi mesec suspendovani: Ant. Cash, c. 9607; Ignac Pečjak, c. 10855; Anton Ogolin, c. 12177. Novo pristopila: George Punek, c. 17096.

Slovenska Zmaga, št. 208. Novo pristopila: Luka Udovič, cert. 17097; Frank Smole, c. 17098.

Edinost Nokomiskih Slovencev, št. 209. Novo pristopila: Fr. Krefel, c. 17099; Anton Kaiser, c. 17100.

Bratstvo v Slogi je Moc, št. 210. Novo pristopila: John Jurkas, c. 17101; John Skvare, c. 17102; Frank Crlenčič, c. 17103.

Arizona, št. 212. Novo pristopila: Joseph Malnar, c. 17104; Carolina Bažič, c. 17105; Jacob Treven, c. 17106; Matt Ogulin, cert. 17107; Louis Culjak, c. 17108.

Novo društvo: Studenček pod Skalo, št. 213, v Clinton, Ind. — Antonija Prašnikar, c. 17109; Kar, c. 17109; Franičiška Azbe, c. 17110; Ana Sturgl, c. 17111; Marija Sapušek, c. 17112; Marija Jare, c. 17113; Gertrude Zarovnik, c. 17114; Terezija Starina, c. 17115; Terezija Gračner, cert. 17116; Marija Rihtar, c. 17117; Katarina Prašnikar, c. 17118; Viktorija Holeva, c. 17119.

Novo društvo: Mullan, št. 214, v Mullan, Idaho. — Pristopila so: Joseph Podlepnik, c. 17120; Anton Bombič, cert. 17121; Marija Skantel, c. 17122; Valentin Hebein, c. 17123; Joseph Skantel, c. 17124; Andy Bujak, cert. 17125; Marija Košir, c. 17126; Ana Raunahrib, c. 17127; Frank Raunahrib, c. 17128; Mike Seinski, c. 17129.

Novo društvo: Virginia, št. 215, v Virginia, Minn. — Pristopila so: Joseph Banovetz, cert. 17130; John Terhlen, c. 17131; Louis Gotlib, c. 17132; Matt Lakner, c. 17133; Matt Puhček, cert. 17134; Peter Lilek, c. 17135; Jos. Sever, c. 17136; George Fortun, c. 17137; John Fortun, c. 17138; Joseph Kozen cert. 17139; Matt Jakša, c. 17140; Anton Jakša, c. 17141.

Od dr. št. 9.—Alois Gorše, c. 15478 k dr. št. 92.

Od dr. št. 14.—Fran Grabelšek, c. 6074 k dr. št. 38.

Od dr. št. 19.—Frank Dremšek, c. 5435; Paul Pirnat, c. 715 k dr. št. 72; Silvester Stimac, c. 13506; Anton Pintar, c. 4538 k dr. št. 92.

Od dr. št. 21.—Alois Boltezar, c. 14336; Fr. Boltezar, c. 15035 k dr. št. 207; Tony Sepič, cert. 4173; Louis Buščaj, c. 12408 k dr. št. 5.

Od dr. št. 22.—John Chopp, c. 10917 k dr. št. 69.

Od dr. št. 27.—Joseph Perhne, c. 3087 k dr. št. 9; Joseph Testen, c. 10090 k dr. št. 72.

Od dr. št. 28.—Vincenc Stovnja, c. 14357 k dr. št. 16.

Od dr. št. 36.—Frank Slavec, c. 9210 k dr. št. 193.

Od dr. št. 39.—Joseph Kastelic, c. 10923; Joseph Rozman, c. 10924; Marija Kastelic, c. 11475 k dr. št. 208.

Od dr. št. 44.—Matt Golob, c. 3604 k dr. št. 190.

Od dr. št. 47.—Carl Zabkar, c. 14583 k dr. št. 8; John Oveca, c. 12588 k dr. št. 209.

Od dr. št. 51.—Karl Prapotnik, c. 6396 k dr. št. 207.

Od dr. št. 52.—Frank Burja, c. 13346 k dr. št. 32; Jos. Tomšek, c. 11887 k dr. št. 200.

Od dr. št. 55.—Valentin Brelih, c. 2454; Karl Bogataj, cert. 14594 k dr. št. 176.

Od dr. št. 60.—Joseph Krajnc, c. 16429 k dr. št. 174.

Od dr. št. 62.—Mihael Sterbene, c. 15995 k dr. št. 20.

Od dr. št. 64.—Carl Vizer, c. 16180; Frank Alič, c. 16179 k dr. št. 5; Matt Kalan, c. 14040 k dr. št. 145; John Polh, c. 14492 k dr. št. 193; Matt Skrinar, c. 3787 k dr. št. 209.

Od dr. št. 68.—Frank Perme, c. 11736 k dr. št. 16.

Od dr. št. 107.—Fred Vidar, c. 11318; Frank Zajc, c. 141209 k dr. št. 207.

Od dr. št. 74.—Martin Lipošek, c. 6640 k dr. št. 42; Anton Golob, c. 11963 k dr. št. 159.

Od dr. št. 78.—Henry Bobnar, c. 6101 k dr. št. 117.

Od dr. št. 79.—William Crnič, c. 8266 k dr. št. 11.

Od dr. št. 83.—Frank Semen, c. 10159; Frank Rozin, c. 11793 k dr. št. 207.

Od dr. št. 85.—Mihael Standohar, c. 10624 k dr. št. 140.

Od dr. št. 87.—Frank Sustaršič, c. 4991 k dr. št. 60; Jacob Krajnc, c. 7117 k dr. št. 181; Anton Patejak, c. 12623 k dr. št. 200.

Od dr. št. 88.—John Cuk, c. 7506 k dr. št. 145.

Od dr. št. 89.—Frank Guzelj, c. 13786 k dr. št. 106.

Od dr. št. 92.—Anton Crnič, c. 13198 k dr. št. 81.

Od dr. št. 94.—Frank Pogorelec, c. 14637; Franičiška Pogorelec, c. 14884 k dr. št. 207.

Od dr. št. 95.—Stefan Kamnikar, c. 8079 k dr. št. 196.

Od dr. št. 110.—George Turek, c. 13983 k dr. št. 83.

Od dr. št. 111.—Alice Barle, c. 9284 k dr. št. 108; Frances Zajtz, c. 7270 k dr. št. 205.

Od dr. št. 117.—Ciril Belan, c. 16496; Fr. Čilenšek, c. 16201; Fr. Bebar, c. 14624; Anton Jezenik, c. 14623; Anton Resnik, c. 7946; Jozefina Resnik, c. 8070 k dr. št. 23; Alois Maerl, c. 14626 k dr. št. 87; Joseph Jaklič, c. št. 16492 k dr. št. 64; Joseph Ravnikar, c. 3916; Frank Kvadra, c. 10745 k dr. št. 165; John Settnikar, c. 6084 k dr. št. 52.

Od dr. št. 121.—Frank Krasovec, k dr. št. 126.

Od dr. št. 123.—Frank Zimmerman, c. 440 k dr. št. 209.

Od dr. št. 124.—Anton Kralj, c. 7226 k dr. št. 87; Louis Nagode, c. 15124 k dr. št. 142.

Od dr. št. 129.—Jacob Dezman, c. 12324 k dr. št. 122.

Od dr. št. 137.—Rotija Matičič, c. 13075; Roza Arko, cert. 16063 k dr. št. 208.

Od dr. št. 138.—Frank Japl, c. 14023; Andrej Simčič, c. 14022 k dr. št. 193.

Od dr. št. 140.—Leo Strukelj, c. 12869 k dr. št. 56.

Od dr. št. 143.—Frank Smith, c. 10243 k dr. št. 202.

Od dr. št. 146.—Helena Polovich, c. 12406; Mihael Polovich, c. 11419 k dr. št. 210; Frank Rudolph, c. 12889 k dr. št. 144.

Od dr. št. 147.—Matt Logar, c. 12207 k dr. št. 1.

Od dr. št. 151.—Nikolaj Kajtna, c. 10272 k dr. št. 209.

Od dr. št. 154.—Nikolaj Kočevar, c. 10484 k dr. št. 207.

Od dr. št. 163.—Anton Zurgo, c. 11150; Nikolaj Supica, c. 10935 k dr. št. 91.

Od dr. št. 166.—John Tavčar, c. 16290 k dr. št. 106.

Od dr. št. 175.—Frank Vidmar, c. 12436 k dr. št. 43.

Od dr. št. 176.—Josenh Perko, c. 14729 k dr. št. 52; Louis Zeitz, c. 12711 k dr. št. 138.

Od dr. št. 181.—Frank Cvelbar, c. 15667 dr. št. 34.

Od dr. št. 186.—Alois Zupančič, c. 5874 k dr. št. 91.

Od dr. št. 193.—John Blažič, c. 6116 k dr. št. 90.

Od dr. št. 200.—Alois Bric, c. 7024; Frank Sekš, c. 15193; Anton Tomažič, c. 15202 k dr. št. 91.

KDE JE John Petkovšek, doma iz Vrhnik na Kranjskem. Pred dvema letoma je bival v Waukegan, Ill. Dne 5. septembra je umrl njegov brat Jack Petkovšek, ki zapušča svojo posmrtnino njemu. Poleg ima tudi loto in majhno hišico.

Prosim cenjene rojake, ako kateri ve za njegovo addresso, naj mi jo sporoči, ali naj se pa zglaš sam.

Paul Kolar, b. 337
Cle Elum, Wash.
(Advertisement.)

SLOVENC IN HRVATI POZOR

Proda se hiša, sezidana iz cementnih blokov. Stavbišče (lota) je 200 čevljev dolgo. Hiša je še skoraj nova in je že nad leto dni "saloon" v nji. Stoji poleg dveh rorov, kateri delajo poletu in pozimi in poleg ste še dve cementni tovarni, v katerih tudi vedno delajo. Tukaj je naseljeno do 500 Slovencev. Cena je \$2600. Plača se lahko samo polovica takoj, za drugo se počaka. Pišite po pojasnila lastniku:

Louis Rack, Box 21,
Deer Park, Ill.
(Advertisement.)

RAD BI IZVEDEL, kje je Jože Koprivnikar. Kdor iz med rojakov ve zanj, naj mi naznani njegov naslov, ali pa naj se sam javi. Poročati mu imam o družbenih zadevah.

John Kopriva, P. O. Box 64,
Dawson, New Mexico.
(Advertisement.)

EDINA SLOVENSKA TVRŠKA.

Zastave, regalije, znake, kape, pečate, in vse potrebščine za društva in jednote.

DELO PRVE VRSTE. CENE NIZKE.

Slovenske cenike pošiljamo zastoj.

F. Kerže Co. 2616 S. Lawndale Ave. Chicago, Illinois

Frank Stonich,

brat zlatarjev Jacoba in Johna Stonicha, se priporoča cenjenim rojakom širom Amerike.

Kadar potrebujete ali kupujete zlatnino n. pr. ure, varžice, prstane, broške itd., se obrnite nam, ker bodele dobili blago prve vrste.

VSE GARANTIRANO!

V zalogi imam znake, prstane, priveške, broške raznih jednot in svez

FRANK STONICH,

7 W. Madison St., Saving Bank Bldg., Room 605, CHICAGO, ILL.

PROSTO!

40 najlepših slovenskih 40
-- PESNI --

3 mesece na poskušnjo
\$1.00 mesečno

Te izvrstne mednarodne govoreče stroje, vam prodamo na nizke mesečne obroke \$1.00 in poleg dobite 40 slovenskih pesmi brez plačila, katere si sami izberete iz našega cenika (kataloga).

Pošljite nam samo \$5.00 vnapred in mi vam odpeljemo stroj z rekordami. Pišite še danes po naš cenik, katerega vam takoj pošljemo, brezplačno. Pišite na

INTERNATIONAL PHONOGRAPH CO.
196 E. HUSTON ST. DEPT. G. NEW YORK, N. Y.

Potovanje v staro domovino
potom Kašparjeve Državne Banke je najceneje in najbolj varno.

Naša parobrodna poslovница je največja na Zapadu in ima vse najboljše oceanske črte (linije). Vozni listki, (sifkarte) po kompanijskih cenah. Menjalnica starokrajškega denarja. Kupujemo denar vseh držav sveta pozmernih cenah. Kašpar Državna Banka izplača za 5K - \$1 bres odbitka. Pošiljamo denar v vse dele sveta po jako nizkih cenah; ravnotako izdajamo draftte. Stojimo v zvezi z najbogatejšimi slovanskimi bankami v stari domovini, in pri nas ni še nobeden, kar ta banka obstoji, (23 let), zgrbil se centa. Pišite po cene v slovenskem jeziku. Kašpar Državna Banka sprejema denar na hranilne vloge in plačuje 3% od vsega vložnega denarja. Banka ima \$5,318,821 premoženja. Slov. Narod. Podp. Jednota vrši svoj denarni promet s Kašpar Državno Banko.

Kaspar State Bank
1900 Blue Island Ave., Chicago, Ill

PRESTOPILI SO:

Od dr. št. 5.—John Kraovec, c. 8193; John Zajc, c. 11436 k dr. št. 121; Frank Volk, c. 6103 k dr. št. 138; Lovrenc Sajovic, c. 12554 k dr. št. 208.

Od dr. št. 6.—John Kančič, c. 1726 k dr. št. 116.

Od dr. št. 7.—Joseph Klemenčič, c. 1831 k dr. št. 176.